CORREO Central Argentino (Bs. As.)
FRANQUEO PAGADO Concesión Nro. 13.649
TARIFA REDUCIDA Concesión Nro. 216

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires
DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

ATSKIRO NUMERIO KAINA 1 PEZAS
PRENUMERATA: Argentinoje 20 Arg. pezų metams.
Urugvajuje 5 Urugvajaus pezai.
VISUR KITUR 3 Am. dol.
ADRESO pakeitimas veltui. RAŠTUS ir prenumeratas siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENIŠKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 356392

Nr. 938 * Bs. AIRES, KETVIRTADIENIS, GRUODŽIO 6 D., 1951 METAI — JUEVES, DICIEMBRE 6 de 1951 * METAI (AŽO) XXIII

VLIK'as Panaikino Bendro Darbo Sutartį

UN TRIUNFO DE LA TECNICA JUSTICIALISTA

Santiago del Estero soportó durante muchas décadas, como un anatema la torpe leyenda de las „provincias pobres", y de tal modo, los gobiernos fueron dilatando toda iniciativa en su favor, dejado estancada una región, en realidad ubérrima y llena de posibilidades; pero necesitada de urgente solución a su problema vital: el agua. Santiago del Estero fué durante muchos años tierra sedienta; pero su clima es exelente y su suelo, con una mejor organización del riego y orientación de los cultivos, está en emporios de riqueza, de trabajo y de producción Hasta el advenimiento del justicialismo, los pobladores santiagueños, sólo pudieron recurrir a su iniciativa particular; la gente excavaba acequias, ensayaba mejores aprovechamientos de las aguas, en ocasiones algunos capitales privados excavaron sistemas de pozos artesianos, que dieron gran resultado practico; pero se necesitaba un plan general de gobierno: un dique nivelador; canales de riego en una red científica, usinas hidroeléctricas, y obras complementarias.

El justicialismo vino a reparar la injusticia cometida con esta rica provincia argentina, convertida en „hermana pobre" de las demás, y a tonificar y levantar el nivel general de su economía, encarando un vasto plan hidráulico, comprendido en todo el conjunto del Plan Quinquenal en la parte destinada a irrigación e hidroelectricidad.

Dos obras fundamentales fueron encaradas en Santiago del Estero el regadío del Rio Dulce, por medio del dique "Los Quiroga", y el aprovechamiento del Salado con el gran "Canal del Bañado, Figueroa". Se emplazan así el dique nivelador y los canales que durante tantas decadas esperó esta provincia, tierra de promisión olvidada, que iba acercándose a su decadencia y estancamiento, hasta que el justicialismo le sacó de su postración.

El dique nivelador — derivador "Los Quiroga" sobre el Rio Dulce, tiene una longuitud de 347 metros, con 16 vanos de 20 metros de ancho cada uno. Se ha construido en la margen izquierda una darsena, de 31 metros de ancho por 140 metros de longuitud; del lado izquirdo está la toma del Canal Matriz, de un ancho de 90 m. con 14 compuertas. El Canal Matriz cuya longuitud alcanza 9.300 metros, el canal de mayor capacidad que se ha construido en la Argentina, tiene una capacidad de 100 metros cúbicos de agua por segundo. Está concluido totalmente, y las aguas del sistema, que ya surtan de regadió a casi toda la superficie prevista, beneficará una vez concluído totalmente los trabajos, a 140.000 hectáreas de feraces tierras, en ambas márgenes del Rio Dulce.

Asimismo, el dique se complementara con una central hidroelectrica, situada en el kilómetro siete del canal principal, con una potencia base de 1600 Kw.

RATIFICACION POPULAR

Modelo de elecciones, como la de 1946, es la que acaba de dar el triunfo al justicialismo. En todos los rincones del país, lo mismo que en sus ciudades, el acto popular ha sido intachable. En sus formas legales y en sus procedimientos de difusión y propaganda, las libertades fueron estrictamente respetadas y defendidas. También, como entonces, las fuerzas armadas se constituyeron en custodia del acto electoral. El fraude ha sido definitivamente desterrado de la política argentina y la democracia se ha consolidado.

Un nuevo factor hizo que estos comicios despertaran intenso interes: el voto femenino. Por primera vez, la mujer argentina intervino directamente en la política y su aporte es considerable. La mujer que siente en la vida del hogar reflejarse el bien o el mal de los gobiernos, tiene una conciencia práctica del voto. El justicialismo que vela por el trabajo de todos, que asegura la educación y la salud de sus hijos, que ha devuelto la dignidad y los derechos al ciudadano, le atrajo su adhesión. La intervención del sexo femenino en los asuntos públicos dará, sin duda, aspectos nuevos a la gestión política.

El pueblo, el pueblo afanoso que constituye la obra de la Nueva Argentina, dignificado y compensado ahora, no podía, faltar a la cita donde se jugaron los intereses y los destinos de la Nación. No podía sino confirmar con su voto sincero, los principios que han hecho a su patria grande, libre y soberana.

Los resultados del comicio hablan por si solo. El pueblo quiere la continuidad de una obra comenzada con tanto vigor, pero que aún no ha terminado.

Si en esa realización magnífica hubieran contrastes, moras o contingencias, el pueblo está listo para remediarlas y seguir adelante.

El triunfo peronista lleva implicada la afirmación de su política, de su doctrina de amparo al trabajo, de cuidado y atención del hombre que lucha por el progreso nacional y la felicidad de los argentinos.

Hay que destacar en el acto electoral de ambos sexos. Así puede decirse que fué también un acto de cultura.

Por decisión inapelable, la Argentina marcha hacia el amplio porvenir que le ha señalado su lider. Acompañado del pueblo cumplirá lo prometido como lo ha hecho hasta el presente.

SIGNIFICACION DEL VOTO FEMENINO

La historia patria tendrá que consignar con caracteres indelebles la trayectoria que por segunda vez le ha tocado recorrer a la ciudadanía argentina al amparo de una libertad que no tiene precedentes en las luchas del civismo.

Es que los pueblos no se equivocan núnca cuando tienen abiertos los caminos de las urnas y cuando los guía el reconocimiento de virtudes ciudadanas que no se discuten porque enaltecen el espíritu y lo reconfortan frente a la obra realizada por un gobierno que en sólo cinco años logró transformar el panorama político, social y económico de la República.

En las elecciones del 11 del mes en curso hay un hecho que debe ser destacado. La mujer argentina ha concurrido a los comicios por primera vez. Su presencia puso patriótico fervor en la contienda electoral y demostró que su conciencia política supo señalarle el único camino que debía seguir en salvaguardia del bienestar que están disfrutando los habitantes del país.

Disciplinada y serena, acudió presurosa a cumplir sus deberes de ciudadana, guiada por la política justicialista que instauró en el país el general Perón. Madres que llevaban en brazos a sus hijos, ancianas que en cualquiera otra ocasión hubiesen permanecido indiferentes, se las vió concurrir a las mesas receptoras de votos, desafiando la lluvia torrencial.

Fué todo eso un magnífico espectáculo que revela una voluntad suprema: la de votar por la continuidad de un gobernante argentino que supo hacer de una República, sumisa y pobre, una Nación grande, fuerte y rica.

El acto electoral que acaba de efectuarse, al señalar un nuevo jalón en nuestras prácticas eleccionarias, tiene, además, la significación de un acto histórico, sin precedentes en la vida política nacional. Y tiene también esa significación porque la mujer argentina, siempre sensible a los llamados de la legalidad, supo volcarse entera en las urnas para que el justicialismo siga manteniendo en toda la República, y con miras a una grandeza mayor, la felicidad y el bienestar de que gozan todos sus habitantes.

FOMENTO INDUSTRIAL

En el espíritu de recuperación nacional, independencia económica y justicia social, que animan las acciones y la política del actual gobierno, el estímulo a la iniciativa privada es factor principalísimo.

Con ese objeto funciona el Banco de Crédito Industrial Argentino.

En el sistema oficial centralizado de los Bancos, sobre la nacionalización del Banco Central de la República, el del Crédito Industrial mantiene la promoción y ayuda financiera a las actividades industriales, extractivas y de transformación.

El Banco del Crédito Industrial, concede a los hombres de empresa y de trabajo el dinero que necesitan para financiar sus obras. Les proporciona el camino de la prosperidad. Ampara de esta manera el progreso general del país y eleva las condiciones morales del pueblo.

Comienzan a descubrirse y explotar muchas riquezas que se hallaban dormidas en el territorio argentino. Especialmente la minería es una de las industrias que el Banco del Crédito Industrial apoya decididamente. Los productos del sub-suelo son de esencial importancia en las realizaciones actuales. Para prestar máxima atención a las explotaciones industriales y mineras del interior del país el Banco ha creado nuevas filiales.

También ha concedido créditos especiales para la industria cinematográfica, sobre todo a la de valor cultural. También ha realizado préstamos para la compra de semilla de lino, para elaboración de aceite de oliva y para desmotadoras de algodón.

Fuera de las ayudas pecuniarias del Crédito, el Banco ha creado oficinas de asesoramiento técnico gratuito. Hace, además, análisis químicos sin cargo por parte de los interesados.

El Banco del Crédito Industrial dispone de agencias de rescate de minerales en diversas localidades, con el propósito de facilitar su compraventa. Ha financiado instalaciones de plantas de molienda, provisión de aquipos, herramientas y explosivos. La institución adquiere a precios compensatorios minerales, concentrados y productos metalúrgicos. Promueve la importación de equipos y accesorios.

El Banco quiere que se forme en el país un elenco industrial minero de técnicos y otorga becas de perfeccionamiento y subvención a asociaciones mineras.

Llena así esa institución una necesidad del pueblo laborioso y emprendedor. El Banco del Crédito Industrial Argentino, es un guía seguro del progreso nacional. Los hombres inteligentes, los creadores a quienes falta capital, encuentran en el Banco no solamente el apoyo financiero, sino tambien la ayuda técnica y moral.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO STATOMI NAMAI

c. JOSÉ LEÓN SUAREZ 5684, BUENOS AIRES
(Be veik kampas Madariaga, Villa Riachuelo)

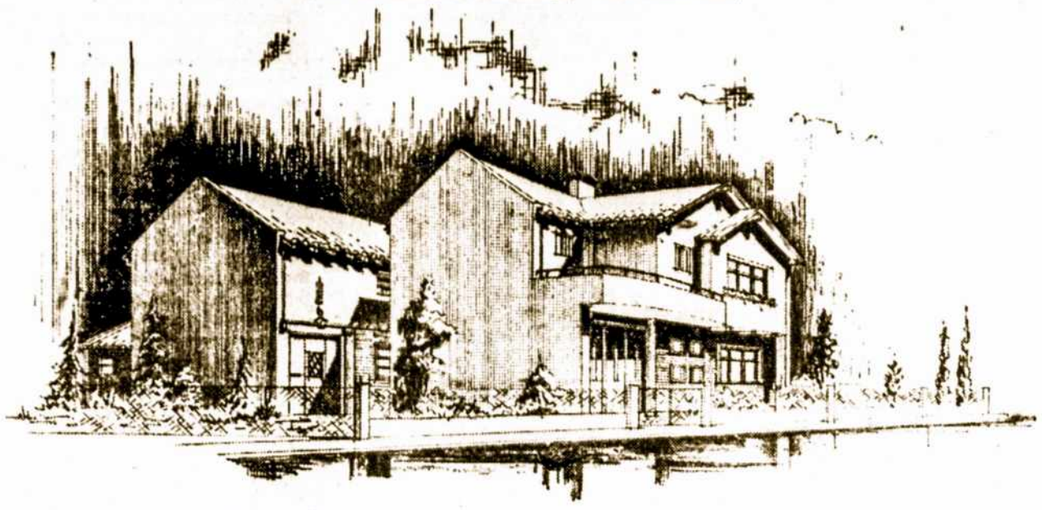

Taip atrodys „Argentinos Lietuvių Balso" spaustuvė, Lituanistikos Muziejus ir Administracijos namai. Statoma pagal architekto Jono Steikūno planus, inž. Prano Krapovicko patvirtintus, inž Liūdui Stašaičiui vadovaujant statybos darbams ir inž. Anatoliui Dičiui atliekant centr. apšildimo, vandentekio ir kanalizacijos įrengimus. — Su turimomis Namo Fondo lėšomis darbas jau pradėtas. Rūsis ir pirmo aukšto sienos jau pamūrintos. Greit bus liejamos lubos. — Gerbiamieji skaitytojai, prašomi šį darbą paremti. Pirmoj eilėj, atsilikusieji su prenumeratos mokesčiu, prašomi skubiai sutvarkyti sąskaitas, pridedant auką statybos pageitinimui. (žr. 2 psl.)

PASITVIRTINA LENKŲ KOMUNISTŲ VADŲ SUĖMIMAI

Reuter praneša iš Paryžiaus, kad Varšuvoje tikrai suimtas buvusis komunistinės lenkų valdžios ministeris pirmininkas Osubka — Morawski ir buvusis (iki Maršalo Rokossovskio) vyriausias lenkų kariuomenės vadas Rola Zimerski.

— **BELGIJOJE** gruodžio pradžioj pasibaigė 20 tautų emigracijos konferencija, nutarusi dėti pastangas palengvinti Europos gyventojų pertkėlimi emigruoti į Amerikos šalis ir perkelti Amerikon Europoje likusius karo pabėgėlius.

— **KOREJOS** taikos derybos tebešlubuoja. Bolševikai nesutinka daleisti kontrolę savo srityse.

POTVINIO NUOSTOLIAI ITALIJOJE SIEKIA MILIJARDUS

Pusantro tūkstančio kvadratinių kilometrų ploto Italijoje nuplovė upės Po vanduo, tvenkiniams pralūžus 14. XI. 51. Liko be pastogės 200,000 gyventojų. Pora šimtų žuvo, žuvo ūkininkų gyvuliai ir padargai. Nuostoliai viršija 28 milijardus lirų.

Italijos vyriausybė ir užsieniai gelbsti atsikurti potvinio išdraskytiems kaimiečiams.

— **ARGENTINOS** lepra sergančių ligonių patronato pirmininkė, Hersilia Casares de Blaquier prašo lieutvių koloniją prisidėti prie vajaus kovai su lepros liga, pasiunčiant savo auką patronatui, c. J. E. Uriburu 1018, Buenos Aires.

— **PRAGOJE** suimtas vicepremjeras ir buvusis čekoslovakijos komunistų partijos generalinis sekretorius Rudolf Slansky ir visa eilė rusams nepatinkamų komunistų.

— **FILIPINUOSE**, vulakno išsiveržime, žuvo 2.000 žmonių.

— **SINGAPURE** nužudytas Anglijos komisaras, Henry Gurney.

STALINAS PRAŠOMAS PARDŽOTI VOKIEČIŲ BELAISVIUS

Stalinas paskelbė, kad sumokės milijoną rublių tam, kuris suras jo sūnaus, leitenanto Jokūbo Džiugašvili kapą.

Dabar atsiliepė Franz Seliger 61 m. amžiaus, buvęs paskutinis karo belaisvių stovyklos čechų Sudetuose viršininkas. Seliger tvirtina, kad Stalino sūnų jis perkėlė iš minėtos belaisvių stovyklos į Aukštosios Silezijos Lamsdorfo ligoninę, kur jis miré ir tapo palaidotas bendrame rusų belaisvių kape.

Reuterio telegrafo agentūra praneša, kad Stalino sūnaus kapo suradėjas neima milijono rublių: Milijoną pataria pasilikti Stalinui, o už jį grąžinti Vokietijon 10,000 Vokietijos belaisvių, dar tebelaikomų priverstinų darbų stovyklose Rusijoje.

— **BUENOS AIRES** uoste 20. XI. 1951 gaisras sunaikino visą sandėlį, kuriame žuvo 7 vagonai amoniako ir kitų sprogstamų medžiagų. Nuostoliai $ 30,000,000,00.

ARGENTINĄ APLANKĖ JAV KONGRESO DELEGACIJOS

Septyniolika JAV kongreso narių, atskridę į Buenos Aires, tapo iškilmingai priimti. Jų pagerbimo bankete prezidentas J. D. Perón pareiškė, kad visos Amerikos tautų broliybė privalo stipréti. Prezidentas pabrėžė, kad Argentina yra griežtai nusistačiusi prieš komunizmą. Net tuomet, kuomet kai kas dovanojo Stalinui aukso kardą, Argentina jau kovojo prieš komunistinį brudą. Ir kad išmušti komunistinius argumentus, — sako prezidentas, — Argentina davė „justicializmo" programą, kuria einant triumfuoja visuotinas gyventojų gerbūvis.

Prezidentas Perón savo kalboje taipgi pareiškė, kad jis pats yra škotų kilmės ir stengiasi taip tvarkyti šalies ūkį, kad visi dirbantieji žmonės būtų patenkinti.

Amerikiečiai pasiteiravo apie ponios Eva Perón sveikatą, pareiškė susižavėjimo jos darbu ir visuotina Argentinos pažanga. Kad Peroną myli Argentinos gyventojai geriausiai įrodo tik ką įvykę balsavimai, — sako amerikiečiai.

Lapkričio 28 d. atskrido kita JAV kongreso narių delegacija, kaipo finansinė komisija, lankanti Lotynų Amerikos šalis.

KOMUNISTINĖJ RUSŲ IR UKRAINIEČIŲ SPAUDOJ

Buenos Aires ukrainiečių komunistų laikrašty "Znannia", 8. 9. 51, patalpintas paveikslas Bertos Krasauskienės su dukra Gerda ir anūku. Pasakoma, kad 1946 metais Krasauskienė su šeima iš Danijos grįžo Klaipėdon.

Okupantams neišpasakytai svarbu, kad juo daugiau pabėgėlių grįžtų. Dėl įvairių priežasčių grįžusius skelbia ir paveikslluoja viso pasaulio okupantų spaudoje. Džiaugiasi, kad grįžta „fašistai", bet nutyli, kad „rojun" visiškai uždarytos durys visiems tiems darbininkams, kurie nėra buvę „rojuje".

Argentinos rusų komunistų savaitraštis „Naša Gazeta", 15. 9. 51, talpina per visą puslapį straipsnį — Kreipimasis į viso pasaulio krikščionis.

Bolševikų tarnyboje esanti aukštieji dvasiškiai, remdamiesi dvasiškų raštų numeriais, kalba už tokią taiką, kuri būtų naudinga bolševikams. Pasirašo stačiatikių bažnyčios viršininkai — rusų, gruzinų, rumunų, bulgarų ir kt. — patriarchai ir kiti „dignatoriai", patardami mužikams melstis už budelį Staliną.

Visai, kaip caro laikuose!

VOKIETYS PARODĖ SAVO GUDRUMĄ

United praneša iš Gosler, kad motociklų krautuvėn įėjo vokiečių porelė ir vyras tarė:

— Noriu pabandyti šį motociklą, o užstatui palieku savo žmoną.

Vokietys nuvažiavo ir negrįžo. Moteris pareiškė, kad ji to vyro visiškai nepažįsta; ji jam tik nurodžiusi, kur yra motociklų parduotuvė.

— **EGIPTE** vyksta kruvinos kovos tarpe pasiruošusios išeit anglų kariuomenės ir Egipto policijos.

VIENAI SROVEI NEGEISTINA LOZORAIČIO TALKA

Griūvant Lietuvos Nepriklausomybei, u. r. ministeris J. Urbšys, Lietuvos diplomatų viršininku užsieniuose paskyrė min. Stasį Lozoraitį. Nors ir dabar Lozoraitis, nuvykes iš Romos Paryžiun, veikia JT diplomatų tarpe, bet viena VLIK'o partija jo VLIK'o sudėtin neįsileidžia...

Eltos pranešime iš 30. XI. 51 sakoma:

„VLIK'o plenumas, posėdžiavęs XI/17 d svarsté, be kita ko, ir IX/13 d. Reutlingene pasirašytą sutarimą (tarp VLIK'o derybų delegacijos ir LDS. min .St. Lozoraičio), kurį, balsams pasidalinus lygiomis, (po 5) — atmetė".

LIETUVOS DIPLOMATAI VIENINGI KOVOJE DĖL LAISVĖS

Kompetetingų Lietuvos Diplomatinių sluogsnių pranešimu visi Lietuvos įgalioti ministeriai yra pareiškę Diplomatijos Šefui Stasiui Lozoraičiui savo pritarimą susitarimui, kurį jis pasirašė su VLIK'u 1951 m., rugsėjo 13 dieną.

Lygiu būdu šiam susitarimui yra pritarę Lietuvos generaliniai konsulai ir konsulai.

— **PARYŽIUJE** Jungtinių Tautų pilnaties posėdžiuose nesimato Rytų susitarimo su Vakarais. Kalbama apie nusiginklavimą, bet spartinamas abiejų pusių apsiginklavimas.

TAPO IŠKILMINGAI INAUGURUOTA VAIKŲ RESPUBLIKA

Minint 69 metų sukaktį nuo Buenos Aires provincijos sostinės, La Platos, įkūrimo, ta pačia proga tapo inaugruota viešintėlė pasaulyje „Vaikų Respublika" (República de los Niños). Toji „Respublika" sukurta greta La Platos esančioje vietovėje Manuel B. Gonnet, buvusiame Swift Golf Club lauke. Padarytos puošnios aléjos, sporto įrengimai ir rūmai, parlamento pastatai ir visa kas reikalinga moderniškai respublikai. Tūkstančiai vaikų sugabenami iš gretimų mokyklų ir ten jie mokinasi būti ateities respublikos piliečiais ir vadovais.

Savo kalboje prezidentas J. D. Perón pareiškė apgailestavimo, kad dėl ligos negalinti atidarymo iškilmėse dalyvauti ponia Eva Perón, kuri yra tikroji šios Respublikos, kaip ir visų naujoviškiausių reformų šalyje įkvepėja. Prezidentas dėkojo buvusiam Buenos Aires provincijos gubernatoriui pulkininkui Mercante ir naujai išrinktam gubernatoriui p. Aloe bei kitiems provincijos veikėjams. Vaikų vardu kalbėjo mokinys Eduardo Bertolo.

Pastebėtina, kad prie šios „Vaikų Respublikos" turi savo užmiestines rezidencijas broliai J. J. Morkūnai, J. J. Davidoniai, K. Šulnis, A. Geigas ir dar keli Bs. Aires lietuviai.

POTVINIS SUGRIOVĖ ARGENTINOS MIESTELĮ TANDIL

Nuo 1914 metų Argentinoje nėra buvę tokio smarkaus lietaus, kokis, išsiliejęs į potvinį, išgriovė dvi Tandil miesto dalis, Buenos Aires provincijoje lapkričio pabaigoj, 1951.

Gyventojams padaryta 40 milijonų pezų nuostolių. Dvylika žmonių prigėré; keli tūkstančiai liko be pastogės.

Ponios Eva Perón vadovaujama Visuomenės Pagalbos Organizacija sutei ké milijoninę paramą nuo potvinio nukentėjusiems gyventojams. Gelbsti visa šalis. Avellanedos miesto taryba paskyré 50,000 pezų.

— **ARGENTINOS** delegacijos patarėjas karo reikalams, gen. J. C. Sanguinetti, Jungtinių Tautų konferencijoje Paryžiuje pareiškė, kad taip vadinamos „Falkland Islands", ispaniškai — Islas Malvinas, visuomet buvo ir yra Argentinos teritorija, nepaisant anglų pretenzijų.

— **ARGENTINOS** mieste Rosario, 2. XII. 51 keleivinio automobiliaus susidūrime su malkų prikrautu sunkvežimiu, 9 keleiviai žuvo vietoje ir keliolika sunkiai sužeista.

Col. LEOPOLDUI VAITIEKŪNUI, sukūrusiam lietuvišką šeimos židinį su pancle JANE OLGA JANKAUSKAITE, laimingo gyvenimo linki —
PLIAS Arg. Skyrius.

LIETUVIŲ CENTRAS
Tabaré 6950, Villa Lugano

Savo nuosavybėje šį mėnesį rengia tris kultūrinius parengimus, į kuriuos maloniai kviečia dalyvauti gerbiamą lietuvių visuomenę:
GRUODŽIO 22, ŠEŠTADIENĮ — parengimas Radio Valandėlės naudai. Programoje dalyvauja šv. Cecilijos choras.
KALĖDŲ DIENĄ, 25. XII. 51, egluté lietuvių vaikučiams ir bendri šokiai publikai.
NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS įvyks 31. XII. 1951. Šokiai iki 3 val. ryto. Įėjimas visiems nemokamas. Širdingai kviečia:
Lietuvių Centro Valdyba.

Asado Pietūs Susivienijime Sekmadienį

Gruodžio 16, 1951, lygiai 12 val., Av. General San Martin 5215, Lanus Oeste — 4 de Junio. Susivienijimo narius su šeimynomis ir šiaip lietuvius visuomenę maloniai kviečiame dalyvauti. Rengėjai.

Įdomus, Metinis Tradicinis Moksleivių VAKARAS ĮVYKS 15-XII-51., 21 val. Lietuvių Klūbo salėje, Av. Boedo 737

„A. L. Balso" Leidykla Jau Pradėjo Statyti Savos Spaustuvės Namus. Laukiame Visų Skaitytojų Skubios Pagelbos!

ARGENTINOS LIETUVIŲ
BALSAS

Nepartinis, seniausias ir plačiausia skaitomas lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje

spausdinamas savo spaustuvėje

Prenumerata Metams:
Argentinoje 20 Arg. pezų
Urugvajuje 5 Urug. pezai.
Visur kitur 3 amerikos doleriai.

Raštus, pinigus adresuoti sekančiai:
ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS
CASILLA DE CORREO 303, Bs. As.

•

Redakcija ir Administracija
Av. Boedo 737, Bs. As. Tel. 97-4444

SPAUSTUVĖS NAMO STATYBOS DARBĄ PRADĖJUS

Buenos Aires miesto dalyje, Villa Lugano, netoliese Dr. Jono Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro, auga kita lietuvių kultūros įstaiga — Argentinos Lietuvių Balso spaustuvės namai. Sykiu statoma ir „A. L. Balso" personalui būtas. Ten pat bus ir mūsų kolonijos lituanistikos muziejus, pradžioje archyvinio pobūdžio.

Arti ketvirtadalio šimtmečio nenuilstamai dirbanti balsiečiai išsikovojo „pilietines teises" pasaulinėje lietuvių tautos šeimoje. Trūko dvidešimt su viršum metų, kol dasimušta iki to laipsnio, kad Argentinos Lietuvių Balsas pradėta rinkti ir spausdinti savomis mašinomis, iki šiol esamomis samdomose patalpose. Dabar užsimojome Pietų Amerikos lietuvių spaudos veteraną įvesti į nuosavą pastogę, kuri jau pradėta statyti.

Kam yra pažįstamas mūsų spaudos darbas, tas žino labai gerai, kokio didelio pasiryžimo reikia turėti, kad laisvą, nepriklausomą, lietuvišką spausdintąjį žodį išlaikyti gyvu be pertraukos trečias dešimtmetis ir kas kart padaryti jį galingesniu, turinčiu daugiau svorio ir reikšmės ne tik lietuviškai visuomenei, bet ir visą mūsų koloniją bendrai kas kart tinkamiau atstovauti svetimtaučių sluoksniuose.

Juo stipresnis, juo turtingesnis laikraštis ir juo stipresni jo leidyklos pamatai, — tuo didesnius darbus pasirinktam lietuvybės gaivinimo idealui įmanoma atlikti. Nenuilstamu darbu nugaléti visi sunkumai, „savų" ir svetimų taikyti laisvojo Argentinos lietuvių spausdintojo žodžio kenkimui. Šiandien Argentinos Lietuvių Balsas turi visas teises, lygias su rinčiausais Argentinos laikraščiais. Nelengvas buvo lietuvių kelias į visuotiną mūsų teisių pripažinimą. Bet tarpe 40,000 Argentinos lietuvių — didžiuma mūsų spaudos darbo draugai, mūsų darbo rėmėjai, skaitytojai ir bendradarbiai. Yra labai maža lietuvių šeimų židinių dalis, kuriuos nelankytų Argentinos Lietuvių Balsas. Tų faktų akyvaizdoje Argentinos Lietuvių Balso spaustuvė rengiasi į nuosavas patalpas, kad nereikėtų nuomos mokėti, kad mūsų kartos sukurta lietuvybės gaivinimo įstaiga liktų stipri ir galinga ir senkančioms lietuvių kartoms Argentinos padangėje.

Svarbus reikalas ir mūsų visuomenės pareiga link jo yra aiški. Reikalinga juo didesnė materialė parama, kad juo greičiau galėtume su savo mašinomis įeiti į nuosavą pastogę. Juo stipresnė bus Argentinos Lietuvių Balso leidykla, tuo jos darbai bus našesni, tuo didesnė garbė bus visai mūsų kolonijai.

Dabar pat prašome gerbiamuosius skaitytojus siųsti savo ir savo draugų prenumeratas 1952 metams, pridedant „magaryčių" spaustuvės statybos darbams pagreitinti.

Ne tik mūsų, bet ir kitose tautose privatė visuomenės iniciatyva didžiausius spaudos srities darbus atliko. Toli ieškoti faktų netenka.

Kalbant apie spaustuvės namą, norisi pabrėžti vieną ypatingą reiškinį, o būtent tai, kad šio kultūros židinio statyba vykinama vadovaujant lietuviams profesionalams:

Projektą ir planus paruošė architektas — inžinierius Jonas Seikūnas; juos savo parašu patvirtino civilis inžinierius Pranas Krapovickas; statybos darbus vykina konstruktorius Liūdas Stašaitis, o centralinio apšildimo, vandentekio ir kanalizacijos įrengimo darbams vadovauja inž. Anatolius Dičius. Norime įrodyti faktais, kad garsus posakis — savas pas savą — nėra tušti žodžiai. Visos mūsų visuomenės organizacijos, draugijos ir privatūs asmenys jau turėtų taip tvarkytis, kad naudotis savų specialistų profesionalų patarnavimais. Tuomet visas mūsų kolonijos veidas būtų skaidresnis, mūsų kolonija būtų daugiau imponuojanti, stipri, vieninga ir didžius darbus lengviau nuveiktų.

Esame giliai įsitikinę, kad šio statybos darbų tikslo apibudinimą palankiai sutiks visi Argentinos lietuviai, kurie nuoširdžiai brangina lietuvių savistovumą. O bendro darbo palankumą įrodant, prašome suteikti moralės ir materialės paramos, kad mūsų karta juo stipresnius lietuvybės gaivinimo pamatus pastatytų sekančių kartų lietuvybės išlaikymo tvirtovei.

Visus gerbiamus skaitytojus, veikėjus ir visuomenininkus širdingai kviečiame į talką!

Lietuviai Penkiuose Kontinentuose

BUVĘ PAŽANGŪS ŽMONĖS TAPO „KRAMOLOS" MALŠINTOJAIS

Žvelgdamos netolimon praeitin ir sugrėtindamos ją su dabartine tikrove, Neujienos taip atsako Vilnies redaktoriui L. Vabalui — Pruseikai:

„Šiandien eina kova dėl nepriklausomos Lietuvos atstatymo. Šitoje kovoje socialdemokratai eina išvien su visomis srovėmis, kurios stoja už Lietuvos nepriklausomybę.

Seniau krikščionys demokratai buvo Lietuvos nepriklausomybės priešai. Savo spaudoje jie rašė, kad Lietuvos nepriklausomybė tai „tuščia socialistų svajonė". Dar po Nepriklausomybės Deklaracijos paskelbimo kr. demokratų vadai norėjo sujungti Lietuvą „amžinais ryšiais" su Vokietija ir ieškojo Vokietijoje karaliaus Lietuvai. Aišku, kad prieš tai reikėjo kovoti.

Bet ilgainiui kr. demokratų pažiūros Lietuvos nepriklausomybės klausimu pasikeitė.

O kaip su Vabalu — Prūseika ir jo dabartiniais draugais, kurie savo laiku buvo karšti Lietuvos nepriklausomybės šalininkai? Jie virto renegatais Jie remia Rusijos imperialistus, pavergusius Lietuvą; gina net tų imperialistų žandarus, kurie žudo Lietuvos laisvės kovotojus.

Prūseika ir jo draugai dabar tyčio jasi iš lietuvių, kurie deda pastangas atgauti Lietuvai laisvę, ir sako, kad nepriklausomybė tai „tuščia svajonė" Grigaičio ir kitų svajotojų, — panašiai, kaip seniau rašė „Tėvynės Sargas".

Tagi, tuo tarpu kai krikščionys demokratai padaré didelę pažangą, priimdami aiškų nusistatymą už Lietuvos nepriklausomybę ir demokratinę Lietuvos santvarką, tai Prūseika ir jo draugai pasisavino jų 1905 metų poziciją, kad Lietuva turinti būti svetimų despotų valdžioje.

Iš tikrųjų tai komunistai dabar yra kur kas didesni reakcininkai, negu tie klerikalai, kurie 1905 m. rėmė Rusijos carizmą arba 1918 m. kvietė Urachą į Lietuvos sostą, nes nei Rusijos caras, nei Vokietijos kaizeris nebuvo tokie baisūs tironai, kaip „Kaukazo razbaininkas", kuris sėdi Kremliuje.

Kodėl Prūseika jiems atsidavęs dirba, užmiršęs visas savo jaunystės idėjas? Dėl to, kad jie prileido jį prie savo lovio".

PALECKIS DŽIAUGIASI

Paleckis iškilmingai ir su džiaugsmu paskelbė, kad jau 92% visų Lietuvos ūkininkų suvaryti į kolchozus, jo terminu tariant, „savanoriškai" įsijungė į kolektyvus. Sniečkaus užtikrinimu kolchoziné santvarka esanti „amžiams Lietuvoje įvesta". Kolchozininkai juokiasi, kad iš to „amžinumo" neišeitų taip, kaip kad išėjo su Gedvilos, Mickio ir kt. dar pirmosios sov. okupacijos pradžioj duotaisiais „amžinais pažadais" atiduodant ūkininkams žemę „amžinon nuosavybėn", į kurią niekas niekad nesikėsins...

— Į VILNIŲ rugsėjo mėn. grįžo iš gastrolių filharmonijos kolektyvas, per pusantro mėnesio pasiųstas aplankyti Ukrainos, Azerbeidžiano, Gruzijos, Armenijos, taip pat Abchazo ASSR miestų. Koncertuose dalyvavo choras, taip pat „Stalino premijos" laureatai solistai J. Petraškevičiūtė ir A. Livontas. Dirigavo B. Dvarionas ir K. Kaveckas. Atliko Dvarionо „Kantatą Stalinui" ir kt. panašius dalykus.

— VLIK'as perėmė leidimą „Knygų Lentynos", paliekant redaktorium Liet. Bibl. Tarnybos dir. A. Ružancovą; taipgi perėmė Tremtinių Archyvą Chicagoj, kurio vedėju yra V. Liulevičius, ir Liet. Bibl. Institutą Berne, kurio vedėju yra Dr. A. Gerutis.

— DAIL. V. K. JONYNAS, atvykusis su šeima į JAV, numato plačią dirvą savo kūrybos darbams. Prieš išvykstant jam iš Europos, Amsterdamo Valstybinis Muziejus įsigijo 7 Jonyno graviūras ir Hamburgo „Kunsthalle".

— MOKSLO AKADEMIJOS darbuotojai Brundza, Šimkūnaitė ir Seibutis atliko pievų tyrinėjimo darbus Šilutės, Pagėgių ir Priekulės rajonuose. Rugsėjo mėn. taip pat sudarytas Nemuno žemūpio pievų žemėlapis.

PAVERGTOJ LIETUVOJ MEDALIŲ KAIP ŠIENO

Tiesą pasakius, Lietuvoj šieno trūksta, nes kolektyvininkai daug kur karves šerti gauna iš stogų ištraukiamais šiaudais, užtat netrūksta — medalių.

Štai keletas būdingų pavyzdžių. Su vyr. SSSR tarybos prezidiumo pirmininko N. Šverniko ir sekr. A. Gorkino parašais, padėtais po atitinkamu įsakku, rugpiūčio mėn. buvo už aukštus cukr. runkelių derlius apdovanoti šiaulių srities pirmūnai „Za trudovuju doblest" medaliu „Biržiečio" kol. ūkio M. Kalinauskas ir El. Mickevičienė iš „Lenino kelio" (Linkuvos rajone). „Za trudovoje otličije" medaliu — tų pačių kol. ūkių P. Kalinaus kienė, Br. Lukštienė, M. Medzveskaitė ir K. Tamošiūnas. Iš Kauno ir Šiaulių srities ž. ū. pirmūnų raud. vėliavos ordinu buvo apdovanoti šie: „Šešupės" kol. ūkio J. Ambrazevičius ir J Migauskas, „Kiemėnų" kol ūkio J. Velmunskas, „Pergalės" kol. ūkio J. Norvaišas. Be to, 7 apdovanoti darbo didvyrio medaliu, 18 darbo atsižymėjimo medaliu.

Iš mokytojų — „už ištarnautą laiką ir gerą pareigų ėjimą" (įsakas paskelbtas rugsėjo 14 d.) — Lenino ordinu: Veiverių vid. m. los mokytoja M. Vainikonienė, Antupio pr. m. los vedėjas V. Zeikus, Pabradės vid. m. los mokyt. C. Ivanova ir Simno vid. m. los dir. S. Tiganov. Raud. vėliavos ordinu: Bubautiškių pr. m. los mokyt. (Kazlų Rūdos r.) O. Bagdonienė Vievio vid. m. los mokyt. S. Baltuškienė, Vilniaus 5 septynmetės m. los — A. Bžozovska, 4 Kauno 7 metų — T. Blažaitienė, Krivasalių pr. m. los (Švenčionių r.) — J. Brazaitis, S. Neries vardo Vilniaus vid. m. los — V. Budrevičius, Plungės pr. m. los Nr. 2 — M. Buténaitė, Kauno pr. m. los N. 11 — S. Vaitkevičienė, Žaigėnų pr. m. los — M. Vargonaitė, Vilniaus 7 metų Nr. 5 — L. Vasilčikienė, Švenčionėlių 7 metų — dir. J. Vinciūnas, Kauno vid. m. los Nr. 10 — St. Grebenkova, Paežerių pr. m. los (Vilkaviškio apskr.) — J. Greimas, Prienų 7 metų — dir. N. Grigorova, Prastavos m. los ved. (Šeduvos r.) — P. Lukoševičienė, Šilgalių (Naumiesčio r.) — pr. m. los ved. A. Mačiūnas, Zarasų vid. m. los — mokyt. Br. Miloševičienė Glebauskų pr. m. los (Ramygalos r.) — P. Nemanis, Sedų vid. m. los (Sedos r.) — V. Planšinaitis, Pakalniškių pr. m. los (Šeduvos r.) — ved. A. Plungėnė, Panevėžio 4 vid. m. los — mokyt. E. Pranskūnienė ir Vilniaus 7 metų m. los Nr. 13 — mokslo dalies vedėja E. Čemodanova, iš viso 22. Be to, „Znak Pečat" ordinu apdovanoti 28 mokytojai, „Za trudovuju doblest" medaliu — 26 ir „Za trudovoje otličie" — 22.

Šiemet 4,500 mokytojų gavo mokytis „Už akių", o apie 11,000 — dar „pasimokyti politinio mokslo". Nes net Jonavos vid. m. los rusų k. dėstytojo ruso Jureiko pamokos buvo ras tos „persisunkusios buržuazinio objektivumo ir formalizmo", Ir jis užsipultas, kam prisitaikė prie lietuvių...

SSSR vyr. prezidiumo nutarimu taip pat 668 Lietuvos geležinkelių tarnautojai buvo apdovanoti ordinais. Iš jų — 160 Lenino ordinu, tarp jų tokie lietuviai, kaip Švenčionėlių stoty Bovis, Kobzar, Kovyršin etc., Vilniaus ruožo vyr. kondukt. Frolov, Kėdainių ruožo kelio meisteris Vorobjev ir kt. 96 asmenys apdovanoti raud. vėliavos darbo ordinu, tarp jų Zilov, Svirlov, Luzanov ir kt. Darbo didvyrio medaliu apdovanoti 172, darbo pasižymėjimo medaliu — 240. Rugpiūčio 3 d. Paleckis įteikė ordinus ir medalius geležink. transporto darbininkams. Tarp jų Lenino ordinu apdovanotų yra Lietuvos geležinkelių dabartinis virš. Kožuchauskas, inžinieriai Kuliešius, Sakulskis etc.; raud. vėliavos darbo ordinai įteikti inž. Brezai, Grudinskiui, Zareckui, Koreneckui ir kt. Darbo didvyrio medaliai įteikti 73, o darbo pasižymėjimo — 88.

SSSR ž. ū. ministerija „Už sėkmingą gyvulininkystės prieauglio išvystimą" 54 Lietuvos kolūkius premijavo, 6 ž. ū. artelėms buvo paskirta po lengvą „Pobiedos" tipo automobilį, 27 kolūkiai gavo po „Gaz" markės sunkvežimį ir 21 — po motociklą. Bet iš tų kolūkių Sovietų gautosios gėrybės tas dovanas prašoka tūkstanterio pai. Faktiškai ir tos dovanos buvo paskirtos propagandai.

Latvijos lengv. pramonės darbininkų delegacija, vadovaujama Gribovos, rugsėjo 8 d. buvo atvykusi į Kauną ir išsauké į soc. lenktynes Lietuvos tos šakos darbuotojus, kas greičiau įvykdys metinės gamybos planą iki gruodžio 21 d., t. y. Stalino gimtadienio. Jų pasiūlymą Lietuvos darbininkų vardu „karštai laiké" Rybakai, Vaicekan iš Vilniaus, Sokolova ir lengv. pram. min. pav. Klus. Tai, gi, tie žiūrės ir džiaugsis, ir apie tai laikraščiai rašys, o lietuviai darbininkai dėl to kelintą prakaitą varvins. Pripažinta šiemet per 2-jį ketvirtį soc. lenktynes laimėję — statybos ministerijoj nusipelnę 1-ją premiją (raud. vėliavą ir piniginę premiją, bet kiek — viešai nepaskelbta, nes maža) Kauno valst. trestas (vedėja Mazuch), 2-ją — Klaipėdos statybos įstaiga (viršininkas — Kapustin); viet. pramonės ministerijoj: 1-ją premiją — „Vienybės" įmonė (direktorius Makota), 2-ją — „Atrama" (direktorius Filipov), 3-ją — įmonė „Briedis" (direktorius Lukianov); komunalinio ūkio ministerijoj: 1-ją Kauno remonto statybos kolektyvas (virš. — Kudriavcev), 2-ją Šiaulių miesto „Vodokanal" (direktorius — Zinkin); vyr. kuro įstaigoj — Vilniaus durpių kontoros kolektyvas (direktorius — Isaikin); poligrafijos pramonės bei knygų leidybos — „Raidės" tipografija (direktorius — Jurkevič); respublikos pramonėj kooperacijoj — 1-ją premiją Vilniaus „Pirmyn" artelės kolektyvas (pirm. — Matiušina); invalidų kooperacijos įstaigoj — Kauno artelės „Šveinyj Kombinat" kolektyvas (pirm. — Karaševič); vyr. transporto įstaigoj — Kauno auto transporto kontoros kolektyvas (viršininkas — Žitnikov): Taigi, lietuviai dirba, o rusai jų vardu ir už jų darbą sau į kišenes premijas žeriasi...

ELTA.

LEIDŽIAMI OKUPACIJOS GARBINTOJŲ RASTAI

Komunistai skelbia šiemet vėl išleidžia visą eilę raštų. Faktiškai tai tik literatūrine forma pridengti gryniausios propagandos dalykai. Tarp išleidžiamųjų minimi čekisto Guzevičiaus romanu pavadinti „Broliai", Tilvyčio „Sonetai apie laimę", J. Avyžiaus trečias apysaku rinkinys „Išsivadavimas", V. Sirijos Giros apsakymų knyga „Žmonės iš didžiojo lavo", V. Reimerio eilėraščių rinkinys „Išaugo ąžuolai". Išleistas taip pat agitacinių straipsniu ir ištraukų rinkinys, pavadintas „Taika nugalės karą".

Rusų k. išleisti masiniu tiražu: žemaitės „Mano Pasaka" (vaikams), spausdinami Donelaičio „4 metų laikai", 3 knygos vaikams: A. Matučio „Negriukas Džesi" ir Reimerio „Draugystė", redaguota Maršako; šiemet išleidžiama dar Guzevičiaus „Kalvio Ignoto teisybė", Nanonio „Rinktinė", kurią išverté Klenovas, redagavo Tichnovas, Cvirkos „Frank Kruk" ir „Nemuno šalies pasakos". Šiais metais lietuviai supažindinami su rašytojais vadinamais propagandininkais iš Korėjos, Kinijos, Lenkijos, Rumunijos, Bulgarijos etc. 2-me jaunųjų rašytojų suvažiavime dalyvavo per 70 asmenų, tarp jų kolūkininkas kom. St. Rudzevičius, Klaipėdos pedag. instituto stud. E. Selelionis, statyb. Rusakovas ir kt. Pranešimus padaré Šimkus, Tilvytis, Baltušis. Jie buvo taip pat supažindinti su „Tiesos" ir „Sov. Litva" atstovais.

Žandarų tvarkoma maskoliškoji „Pravda" jau ir Joną Šimkų pradeda mokyti laikytis linijos. Boruta, Mišinis, Drazdauskas okupantų „sumalti į miltus". Dabar Lietuvoje galima rašyti tik pagal okupantų užsakytas temas, o tai jau nėra jokia kūryba.

— KUN. V. MINCEVIČIUS Italijos Courgne yra įrengęs minerologijos muziejų, kurio eksponatus žada pargabenti Lietuvon, kada ji bus išlaisvinta iš okupacijos.

OKUPANTŲ BERNAI GIRIA RUSUS IR PEIKIA SAVUOSIUS

Dabar pavergtoje Lietuvoje gaivinama rusų Aleksandrų Nevskių, Kutuzovų, Suvorovų ir kitų buvusių carų laikų generolų dvasia. Jų vardais Lietuvos miestų gatvės pavadinamos, todėl nedrąsu peikti visa kas praeityje buvo. Caru laikų okupuotoji Lietuva jau neliečiama, peikti toji buvusi okupacija susilaikoma. Juk ir dabar Lietuva ne kas kita, kaip buvusi rusų imperijos viena iš gubernijų ... A. Venclova tik ten drąsus skeryčiotis, kur liečiamas savų tautiečių kailis, o ypač tų, kurie kovojo dėl savo valstybės atstatymo.

O jei ne tie mūsų tautos laisvės kovotojai, jei jų pastangomis nebūtų buvusi atkurta Lietuvos valstybė, tikra, kad Antanas Venclova dabar būtu kurio nors kolūkio bernas ir geriausiame atsitikime raštininkas, jei rašyti mokėtu O štai. Lietuvos Nepriklausomybės dėka, Antanas Venclova išėjo aukštus mokslus, įsigijo gimnazijos mokytojo teises ir turėjo progos išmėginti literatūroje savo gabumus. Jis, kaip ir Korsakas, Solomėja Néris, Petras Cvirka, Jonas Šimkus ir kiti, jau išimtinai nepriklausomos Lietuvos Respublikos gyvenimo salygose tarpo, brendo, turėjo galimybės vienas ar kitas mokyklas lankyti ir pasireikšti literatūros kūryboj. Jie visi šį tą rašė, spausdino ir buvo kas jų raštus skaito. Ir kas įdomiausia, kad kiti jų kūrybos darbai Lietuvos nepriklausomybės metais sukurti, dabar išversti į rusų kalbą ir tarp rusų skaitytojų yra žinomi. O ką dabar įdomesnio jie parašė, tai neteko girdėti. Ir dar įdomiau, kad nei vienas jų tuomet save komunistais nelaikė ir vargu kuris jų, be Petro Cvirkos, kuomet nors galvojo tapsią komunistais ir pradėsią bernauti rusams imperialistams.

Visai tikra, kad niekas iš jų nė galvoti negalvojo, kad bolševikai kada nors okupuosią Lietuvą ir ją rusifikuosią. O dabar nors ir pirštus kremtant, tenka tiems visokių vėjų supūstiems „veikėjams" rašyti taip, kaip liepiama, bernauti rusifikatoriams.

P. B.

KURŠĖNŲ RAJONE „VEIKIA" 28 PROPAGANDISTAI

Kuršėnų rajono „Tryškių" kolūkyje tik vieną agitatorių brigadą sudaro 28 asmens. Čia kolchozininkus „šviečia" J. Karčiauskas, V. Radėnaitė, E. Krauzaitė, Grigaliūnas, Imelis ir kt. Biržų rajone komjaunuoliai T. Averinas, V. Mečis, B. Undrėnas ir kt.

— PROF. J. BALTRUŠAITIS, pulkininkas Lanskoronskis, min. E. Turauskas ir Dr. St. Bačkys stebi JT posėdžius Paryžiuje.

— PASAULINIS Lietuvių Bendruomenės seimas įvyks pabaigoje 1952 metų.

GRĮŽUSIUS PABĖGĖLIUS OKUPANTAI VERČIA MELUOTI

Vienas lietuvis (J. Mikulėnas) grįžo per Lietuvą į Sov Sąjungą net iš Venezuelos, o kitas — prasigėręs taurагiškis — iš Urugvajaus. Iš Müncheno seniau grįžęs V. Juška ir dėjo vininkas Alfredas Barčiakas dabar per „T. B." giriasi, kad vienas dirbąs Kaune, o kitas — dirbąs buhalteriu Vilniuje ir toliau taisąs savo sveikatą „naktinėj sanatorijoj". Iš Detmoldo grįžusi Anė Venciūtė — Tikniuvienė skelbiasi „tėvynėj radusi laimę", tik klausimas, ar, jei galėtų, verčiau ir vėl negrįžtų iš tos giriamos laimės į tą taip keikiamą anglų zoną. Iš Belgijos grįžę suklaidinti A. Vaitkevičius ir A. Rakauskas šneka tokius niekus, kaip „Tarybų Lietuvoj darbo žmogus nežino jokio išnaudojimo" etc. Jau vien iš tokių pasakymų aiškiai matyti NKVD ranka.

ELTA

— PER BURIAVIMO LENKTYNES Kuršių mariose šiemetines pirmenybes laimėjo Pakalniškis ir Ingaunienė (abu iš Klaipėdos), o Galvės ežere (prie Trakų) — Veršelis ir Lenkauskaitė. Taline stalo teniso varžybose lietuvių komanda nugalėjo stipriausią SSSR armenų komandą.

— PULK. JAKUTIS Anglijoje dirba bendrabučio ūkvedžio darbą, o jo žmona siuvėjos darbą. Jakutis yra buvęs Lietuvos Karo Mokyklos viršininkas.

— PROF. V. BIRŽIŠKA rašo veikalą apie 3,000 lietuvių rašytojų, rašiusių prieš mūsų spaudos uždraudimo laikotarpį.

— SAULIUS ZAUNIUS, operos solistės Vincės Jonuškaitės — Zaunienės sūnus, paimtas JAV kariuomenėn, jau kariauja Korėjoje.

— PALANGA iš rajoninių miestų teisių atžvilgiu pakelta į sritinius miestus.

ESTŲ RAŠYTOJAS GRAŽIAI GARSINA LIETUVĄ

Esto A. Ranito studijų, straipsnių ir eilėraščių apie lietuvių meną beatskirus menininkus, daugiausia čiurlionį, pasirodė belgų meno žurnale „Las Artes Plastiques", suomių meno žurnale „Kuva", vokiečių geriausiame meno žurnale „Das Kunstwerk", W. Kleino išleistoj antologijoj, vokiečių žurnale „Das Goldene Tor", italų meno almanache „La Biennale di Venezia", estų spaudoj, taip pat Herderio enciklopedijoj.

Estas rašytojas Ranit puikiai kalba lietuviškai. Jo žmona — Lietuvos Diplomatijos šefo tremtyje žmona sesuté — Matulaitytė. Ranit su šeima vyksta į JAV sausio mėnesį, 1952.

— LIETUVIŲ Vokietijos britų zonoje dar gyvena virš 5,000; visoj Vakarų Vokietijoj arti 10,000.

— DAIL. M. DOBUŽINSKIS New Yorke nupiešė dekoracijas kelioms operoms.

— TADAS MICKEVIČIUS, su motina ir sesute iš Vokietijos atvykęs į JAV, tapo pašauktas kariuomenėn.

Casa Musketas

Savininkas Adolfas Mušketas.
Sanabria 2790/92, Buenos Aires.
Telefonas: 50-5948.

Parduoda ir išnuomoja pianus. Dirba naujus ir taiso Radio Aparatus. Parduoda lietuviškas ir įvairias plokšteles. Parduoda akordeonus. — Visais muzikos instrumentų reikalais kreipkitės šion lietuvių firmon.

Spalvuotas Vytis - Odos Albumas
Geriausia Dovana Kalėdoms.
Reikalaukite DABAR!

Šeimos paveikslams, organizacijų istorijos vaizdams, kultūrinių ir sportinių parengimų paveiksluotoms apžvalgoms. Padabinimas bibliotekoms ir šeimų židiniams. Dydis — 35 X 25 cm.

Kiekviename meniškai padirbtame albume yra po 48 puslapius paveikslams. Kaina $ 150. — Siunčiame į provincijas ir į užsienius.

Pareikalavimus su pinigais adresuoti:
„A. L. BALSAS",
Casilla de Correo 303, BUENOS AIRES, ARGENTINA.
Asmeniškai kreiptis: Av. BOEDO 737, Bs. Aires.

„A. L. Balso" Leidykla Jau Pradėjo Statyti Savos Spaustuvės Namus. Laukiame Visų Skaitytojų Skubios Pagelbos!

TEODORAS DAUKANTAS

Lietuvos – Lenkijos Santykiai

Iš mūsų santykių su lenkais

4. ATSIMINIMAI — MARŠALAS

Maršalo Juozo Pilsudskio nesu matęs savo gyvenime. Miglotai prisimenu kalbas apie jį, „beproti", pabėgusį iš bepročių namų S. Petersburge, nes mano šeima turėjo pažįstamų ir giminių personalo tarpe. Buvau matęs jo atvaizdus, o karo metu (1942/3 m.) iš Mizarų kaimo „pūsčios" — girios žiūrėdavau per Nemuną į Druskininkų parką su suolu, kuriame mėgdavo ilsėtis Pilsudskis. Tai visa mano su maršalu pažintis. O tačiau... Bet papasakosiu paeiliui.

Kai buvau pirmą kartą įkliuvęs į valdžią, tai jokio dėmesio nekreipė Lenkijos valstybės galva, kuris pats buvo nuo valdžios pasitraukęs.

Kitaip buvo po 1926/7 metų įvykių.

1927 metų vasarą aplanko mane, atvažiavęs iš vakarų, buvęs savo tėvynėje, Norvegijoje, atostogų ir grįžęs pro Varšuvą, Klaipėdos uosto Tautų Sąjungos atstovas Direkcijoje, inžinierius Kelstrup'as, su kuriuo buvome bičiuliškuose santykiuose (vieną kartą net iš Klaipėdos į Kauną lėktuvu keliaudamas, prašiau lakūno pakilus Kelstrupo žmonai ir jų svečiams visokius „šposus" ore krėsti, kai jie viešėjo Juodkrantėje).

„Aš pas Tamstą šiandieną su ypatinga misija", — prabilo Kelstrupas, pasisveikinęs.

— Kas gi atsitiko? — paklausiau nieko nenujausdamas.

— Buvau Varšuvoje. Vizitavau maršalą Pilsudskį. Jis mane prašė pakalbėti su tamsta. Jis norėtų pasimatyti ir net būtinai.

Štai „situacija", pagalvojau.

— Kodėl gi jis nesikreipia į visą vyriausybę, į užsienio reikalų ministerį? — paklausiau.

— Ne, jis būtinai, kartoju, nori kalbėtis su tamsta.

Mano nuomoné ir įsitikinimas, kad anuo metu negalėjo būti nė vienos vyriausybės Lietuvoje, kuri galėtų pradėti kalbėtis su lenkais. Tokia vyriausybė tuoj būtų priversta atsistatydinti, arba būtų nuversta. Petrulio kabineto krizė 1925 m. rudenį, kai išėjo aikštėn jo pastangos tartis su lenkais per miško pirklį Naftalį Klaipėdoje, tam įrodyti, buvo geriausiu pavyzdžiu.

Norvegija nedidelė valstybė, Kelstrupas buvo mano bičiuliu, galėjau su juo kalbėtis atvirai, be diplomatijos, tiesiog drožiau, kaip buvo ir viską paaiškinau. Nusiminė, nes be Pilsudskio ir Tautų Sąjunga jį ragino, kad bandytų „sutaikinti" mus su lenkais.

Netrukus lenkai pradėjo prieš mane šmeižtų kompaniją, kurią man pavyko prie progos išnaudoti bendro reikalo labui. Greta su tuo jautėsi „neramumas" visuomenėje ir iš Lenkijos augo tiesioginis spaudimas. Lietuvoje buvo sugniaužtas Tauragės sukilimas ir „nušachuotas" Petruičio „pučas". Tai buvo krašto apsaugos ministerio su bendradarbiais laimėjimas, nes vidaus padėtis aprimo. Bet kariuomenė buvo silpnutė. Nebuvo net gerų šaučiuvų ir kulkosvydžių karo metu numatytam „kontingentui", o gintis, reikalui esant, reikėjo. Čia mano nusistatymas buvo „kietas" ir nepalaužiamas. Tuomet turėjau „už savęs" šaulius, 1926 m. slaptai balsavo už mane 76%, o 1928 m. pavasarį net 95% ir tai man nebūnant posėdy ir nestatant savo kandidatūros; turėjau skautus; turėjau ir studentiško jaunimo žymią dalį; puskarininkius kariuomenėje, žymią dalį jaunesnios karininkijos. Prie šais buvo partinės viršūnės, bet jos buvo prislėgto ūpo. Tai galėjau, dėl to privaléjau kietai laikytis Lietuvos gynyboje. Mano pareiga buvo krašto apsauga.

Gerai dirbo štabo užsienio žvalgybos tarnyba, kurioje vykusiai veiké majoras R. (dabar Californijoje). Per „putčus" žinojau apie lenkų judėjimus. Buvau saugus, kad neužklups staiga, ūmai. 1928 m. pavasarį gavau žinių, kad Pilsudskis ruošia didelius legionierių ir kariuomenės manevrus. Iš Pabradės ir nuo Varėnos žygiuos daliniai, kurie susijungs Maišiogaloje t. y. nuo mūsų vyriausio gynybos centro bei sandėlių tik 40 km! Prieš tokį „agresijos" pavojų reiké jo imtis priemonių. Manevrai buvo numatomi rudeniop. Turimą laiką išnaudojau dviem kryptim veikdamas: gauti ginklų ir įspėti apie pavojų lenkų sąjungininkus prancūzus. Ginklų gavau kreditan: iš čekijos kulkosvydžius, iš Italijos aviaciją, iš Britanijos artileriją ir Prancūzijos ryšių priemones. Viso apie 30 milijonus litų. Tai jau buvo šis tas, o svarbiausia greitai. Panaudojau kariuomenės šventės progą 15 gegužės, kai suvažiuodavo karo atašė ir suruošiau atskirai priešpiečius prancūzui pulkininkui Aršenui.

— Tamsta žinai, pulkininke, kad esu visais atžvilgiais už taiką. Esu įsitikinęs, kad jūsų tėvynė taip pat karštai nori taikos. Esame „bendraminčiai". Turėtumėm ir bendradarbiauti šita kryptimi visa išgale kartu. Tamsta žinai, kaip sunku buvo atlaikyti pernai lapkričio mėn. ramumą, kai net viduje buvo reikalauja ma imtis griežtesnių priemonių lenkų grasinimų akivaizdoje (tai pulk. Petruičio mobilizuotis reikalavimas). Atlaikiau ramiai. Jūs visi tada atvyko te patikrinti, kad nesame mobilizuoti ir įsitikinote, kad buvo imtasi tik tiltų apsaugos, nes tarptautiniai esame įpareigoti susisiekimą pro Lietuvą užtikrinti. Dabar lenkai ketina suruošti manevrus ir tai dideliu mąstu. Tam yra jų valia. Bet jie nori visas jėgas sukoncentruoti mūsų linkui Maišiogaloje. Turime imtis priemonių.

— Kokių? — paklausė Aršenas.

— Kokių bus reikalinga, — atsakiau.

— Ir mobilizacijos?

— Ir mobilizacijos, nes pavojus būtu per didelis: valandų klausimas Kauną iš Maišiogalos pasiekti.

— Pakalbėkim! — pasaké jis imdamas po ranka ir išvesdamas į greitą salę.

Pasikalbėjimas buvo bičiuliškoje nuotaikoje. Aš jam atidengiau, kad viską darysiu taikai palaikyti. Sakiau, kad tam viešai pašaukiau atsargos puskarininkius ir karininkų dalį pakartotinam kursui (nauji kulkosvydžiai!). Prašiau jį pagelbos paveikti lenkus, kad koncentraciją darytų toleliau nuo mūsų. Sutarėm. Prižadėjo.

Lenkai, manevrus atlikdami, pasuko priešinga kryptimi į Lydą.

Bet dar tam neįvykus, vasarą, Pilsudskis panorėjo su manim kalbėtis. Šį kartą jis veiké „su stambia artilerija": derėtis atvyko didelės ir militariniai galingos Prancūzijos Ministeris Puaux, valstybės prezidento žentas.

(Pabaiga sek. Nr.)

LAIMĖSIME EIDAMI BENDRUOMENĖS KELIU!

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS (P. L. B.) ESMĖ IR JOS ORGANIZAVIMAS

(Specialiai „A. L. Balsui")

Normalus yra dalykas, kai vienos kurios tautos žmonės savoje valstybėje tvarkosi savystoviai: — patys leidžia įstatymus, patys prižiūri jų vygdymą ir patys tvarko savo politinį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą. Tokiose sąlygose tauta auga, stiprėja, jai nėra pavojaus nutausti ar išnykti, nes gyventojus jungia bendras žemės plotas, bendra galvosena, kalba, papročiai. Visai kitaip yra kai tam tą netenka savo valstybės ir nepriklausomybės; ir dar blagiau, kai jos gyventojai, dėl kurių nors priežasčių, lieka išblaškyti po plačius pasaulio kontinentus. Tokia nenormali padėtis pastato tautas į didelį mirtiną pavojų, ypač tas yra pavojinga mažoms tautoms.

Po paskutinio pasaulinio karo į tokį pavojų yra patekusi mūsų lietuvių tauta, ir šiandieną, neperdėtai sakant, esame pastatyti prieš klausimą — būti ar nebūti?! Be abejo, visi kartu ir atskirai kiekvienas esame pasirinkę pirmąjį atvėją — būti! Tas įgimtas, normalus ir naturalus noras — būti, — mus lietuvius, išblaškytus po platųjį pasaulį verčia skubiai organizuotis, susirasti būdus ir priemones, kad išliktume gausūs, vieningi ir atsparūs savo tautiniouse reikaluose ir gerai organizuoti kovoje dėl savo teisių. Šie svarbūs motyvai ir pagimdė mintį įkurti — Pasaulio Lietuvių Bendruomenę — P. L. B.

Patys žodžiai — Lietuvių Bendruomenė — sako, kad ši organizacija yra visuotina lietuvių organizacija. Ji neatstovauja jokios politinės partijos ar grupės ar kurio nors kontinento lietuvius. Ji atstovauja viso pasaulio lietuvių bendruomenę. Lietuvių Bendruomenė yra lyg mistinė valstybė, kuriai priklauso ir kurios sudėtin įeina visos lietuvių tautinės, politinės, religinės ir kultūrinės organizacijos, kaip lygiai ir pavieniai asmenys — jaunimas ir senimas, nežiūrint kur jie gyventų, kokios padėties ar įsitikinimo bebūtų.

Kaip valstybė tvarkosi savais įstatymais, taip P. L. B. tvarko savo gyvenimą specialiu statutu, kuris visuose pasaulio kontinentuose yra vienodas. Ši be galo didelės reikšmės P. L. B. organizacija bus prasminga ir pasieks savo tikslą, jeigu ji kiekviename krašte savo užuomazgoje bus rūpestingai organizuojama, prisilaikant P. L. B. statuto nuostatų ir specifinių kiekvieno kontinento ar valstybės sąlygų.

Pagrindinis ir didžiausias Lietuvių Bendruomenės tikslas yra jungti viso pasaulio lietuvius ir organizuoti — vieningai siekti lietuvių tautos pagrindinių tikslų. Kad pasiektume pakankamai tobulą organizuotumo laipsnį, yra būtinos trys sąlygos: sąmoningas P. L. B. paskirties supratimas; geri norai ir tinkamas darbo organizavimas. Statant didelį namą yra daromas geras pamatas — fundamentas; kuriant ar steigiant organizaciją — turi būti rūpestingai atliekami paruošiamieji darbai, kurių tenas iš svarbiausių yra — idėjos popularizavimas visuomenės tarpe, arba, moderniškai tariant, atliekama seminga propaganda. Pirmiausia čia talką turėtų ateiti vietos lietuvių spauda. Ji pakartotinai, įvairiomis progomis ,tinkamiausia forma turėt nušviesti savo skaitytojams P. L. B. reikalingumą, jos tikslus ir kviesti visus šią mintį remti ir padėti jąprak tiškai įgyvendinti. Pirmieji iniciatoriai ir steigėjai nedelsiant turėt susiarteti ir sueiti į glaudų kontaktą su jau esamomis lietuvių organizacijomis ir su tų organizacijų atstovais aptarti P. L. B. organizavimo darbus ir nustatyti veikimo gaires. Suarius P. L. Bendruomenės branduoliuscentruose, pereiti į mažesnias lietuvių kolonijas periferijose. Būtų naudinga ir būtina, kad steigiant skyrių jo steigiamąjame susirinkime dalyvutų centro atstovas-ai, ypač kur yra sudaromas bendras komitetas (valdyba) iš kelių vietos lietuvių draugijų.

Tas yra ypač svarbu pačioje darbo užuomazgoje, kad organizuojant centrus ar skyrius būtų išvengta kurios nors partijos ar grupės tendencdominavimo. Šioje veikloje asmeniniai, grupiniai ir partiniai interesai tur nusilenkti bendriems lietuvių, t. y. — P. L. B. — interesams, kitaip bendras ir darnus veikimas būtų sunkiai įmanomas. P. L. B. centrai, statuto dvasioje, privalėtų sekti ir koordinuoti visą lietuvių veikimą ir prižiūrėti kad P. L. B. interesai nesiplaktų su atskirų organizacijų interesais ir lygiai, kad atskirų organizacijų veikla nebūtų priešinga P. L. B. veiklai.

Bendruomenė turi siekti draugiško ir gražaus sugyvenimo visų lietuvių tarpe ir tam darbui ieškoti tinkamiausių būdų ir priemonių. Ypač turėtų būti sustiprintas kultūrinis veikimas, nes tai daugiausiai ūgdo ir palaiko mūsų lietuvišką dvasią ir charakterį. Atskirų organizacijų maži kultūriniai vienetai, kaip chorai, meno ir sporto grupės turėtų persiorganizuoti į didesnius, pajėgesnius vienetus ir galimai veikti Bendruomenės vardu ir pagal reikalą patarnauti kiekvienai lietuvių draugijai, o ypač toms, kurios del savo negausumo ar nepajėgumo, kultūrinėj veikloj pasireikšti negali. Žymesnės ir svarbesnes šventes, kurios yra būdingos visiems lietuviams, reikėtų švęsti ir minėti ne atskirai, bet kartu, žinoma, jei tai leidžia vietos sąlygos. Be to, reikėtų kreipti ypatingai daug dėmesio į mūsų naująją kartą — priaugantį lietuvišką atžalyną, nuo kurio paruošimo priklausys mūsų ateinantis rytojus.

Nepaslaptis, kad mes Argentinos lietuviai iki šiol savo visuomeniškoje veikloje ir tarpusavio santykiuose vienybės labai stokojame: gyvename, su siskaldę ir savo lietuviškoje veikloje toli gražu nesame pakankamai stiprūs ir vieningi. Yra labai reikalinga jungiamoji masė ir magiškoji ranka, kuri be didelių problemų sugebėtų tuos trūkumus išlyginti ir esamus nesklandumus pašalinti. Jei mes brangindami savo liet. vardą skaitomės Lietuviais, tai Lietuvių Bendruomenė turėtų būti mūsų bendruomenė. Ji be skirtumų turėtų sutelkti mus visus po bendru stogu, o kada veiksime visi išvien, tai tada nors ir po sunkių bandymų bet tikrai priartėsime prie galutinės pergalės ir laimėjimo.

VL. ŠIMOLIŪNAS.

Cordoba, 10. XI. 51.

TIKRAI EKSPERTAS

„Albertai", tarė mergina traukiniui išvažiavus iš tamsaus tunelio, „tu neturėjai manęs taip bučiuoti, tiek žmonių esant aplink, nors ir tamsu buvo".

„Aš nebučiavau", tarė vaikinas, akis išvertęs iš nuostabos. „Ot kad aš žinočiau, kas jis buvo, aš jį pamokinčiau".

„Albertai", tarė mergaitė atsidususi, „tu jau jo daugiau neišmokintum".

Spauda

ATSIŲSTA PAMINĖTI

* ALTORIŲ ŠEŠĖLY, buv. kunigo V. Mykolaičio — Putino prieš 20 su viršum metų Nepriklausomoje Lietuvoje parašytas romanas iš privataus kunigų gyvenimo. Trys romano dalys vienoje knygoje sudaro 633 puslapius. Autorius gyvena už geležinės uždangos, okupuotoje Lietuvoje. Kaipo literatas, jis dalyvauja okupantų diktuojamoje veikloje, teberašo prozą, kuria poeziją, žinoma, cenzorių priežiūroje... Altorių šešėlius pilnam rinkiny išleido Tremtis, 1951 metais, Memingene. Prenumeratos formoje šį didelės literatinės vertės vekalą (iš anksto apimokėdami) įsigijo 213 asmenų: visuomenininkų, rašytojų, poetų, spaudos darbuotojų ir šiaip knygos mylėtojų. Tarpe garbės prenumeratorių ir lietuviškos spaudos remėjų minėtame sąraše matome trijų Argentinos lietuvių pavardes: „A. L. Balso" leidėjas Pranas Ožinskas, Ansamblio narė Honorata Čuikienė ir Tremties atstovas Argentinoje, žurnalistas Leonas Kančauskas. Veikalas gražiai išleistas ir kietuose viršeliuose įrištas. Baigiant spausdinti garbės prenumeratorių skaičius pasiekė 700.

* ŽEMĖ, Naujosios lietuvių poezijos antalogija. Redagavo Kazys Bradūnas. 64 puslapių įvadą parašė Juozas Girnius. Išleido Lietuvių Dienos: 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Cal., USA., 1951 m., puslapių 200, tiražas 1000 egz. Kaina 4 doleriai.

Leidiny surinkti trijų gyvų ir vieno mirusio katalikų poetų kūriniai. Seniausias amžiumi — Juozas Kėkštas, gimęs 1915 metais, gyvena Argentinoje. Kazys Bradūnas gimęs 1917, Alfonsas Nyka Niliūnas — 1919 ir Henrikas Nagys — 1920. Vytautas Mačernis buvo gimęs 1920 ir mirė 1945 metais. Mačernio tėvai ir brolis su žmona gyvena Argentinoje.

Tenka pripažinti didelį kreditą leidyklai, kad taip sunkiais spaudos darbui laikais pajiegė atspausti tokį didelį veikalą. Knygą dabina Kazio Janulio piešinys. Ypatingai jauniausių, šiame rinkiny, poetų kūriniai yra gilūs, prasmingi ir gražūs. B. K. A.

* BRITANIJOS LIETUVĮ leidžiantį Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga, per 4 su viršum metus išleidusi 214 numerių to simpatingo ir rūpestingai paruošto laikraščio, nuo 21. 9. 51 pereina savon spaustuvėn „Nida", kurią leidykla nupirko nuo „Apuoko" leidėjų. Leidėjai nepajėgė toliau pakelti „B. L." leidimo nuostolius, kurie pasiekė 600 svarų. Buvusis redaktorius K. Obolėnas kaltina leidėjus nemokėjime susikalbėti lietuviškai ir apgailestauja, kad dvylikon „apuokiško" „Britanijos Lietuvio" puslapukų tilps tik tiek teksto, kiek dabar telpa dvejuose pusl. Norisi tikėti, kad „Britanijos Lietuvis" nugalės sunkumus. Renka namie, spausdina kitur.

* LIETUVIŲ DIENOS, Nr. 18. Viršelyje poeto Fausto Kiršos atvaizdas. Telpa dail. Jono Rimšos paveikslas ir poros jo kūrinių nuotraukos. Paduodama kino artisto Jono Kranco istorija; viename paveiksle jis matomas šokant su Ginger Roger. Jo tėvai kilę iš Nemakščių, jis gimęs Kenosha, Wis., JAV. 1931 metais su ukrainiečių baletu jis ir Eduardas Tautkus lankėsi Buenos Aires, Rio, Paryžiuje, Londone, Nicoj, Berlyne. Daug maisto siuntinių kino žvaigždė Krancas yra išsiuntęs lietuviams tremtiniams karo sugriauton Europon.

* MOTERIS, NUO KURIOS PABĖGAU, — J. Jazmino Innsbruke 1946 metais pradėtas ir 1950 metais Kanadoje baigtas rašyti apysakų rinkinys: Moteris, nuo kurios pabėgau; Kiaulės mes; Be pavadinimo; Baisiausis išgyvenimas; Rožės; Konfiskuota; Laiminingasis; Skersai Kanadą; Drg. Yla Vilniuje; Pavasario sapnas ir Nežinomieji metai. Lengvai intriguojanti, didžiumoje meiliški kūriniai. 96 pusl. Spauda Naujienų. Iliustruotas viršelis. Kaina 1 doleris. Autoriaus adresas: Mr. J. Jasinskas, 84 Grace St., Toronto, Ont., Canada.

* TECHNIKOS ŽODIS Technikos darbuotojų nepriklausomas, populiarus mėnesinis laikraštis, leidžia Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga, red. Inž. G. J. Lazauskas, 2419 W. Potomac Ave., Chicago 22, Ill., USA. Tai begaliniai rūpestingai vedamas laikraštis, skirtas profesiniams leidėjų reikalams.

* LAISVOSIOS LIETUVOS Nr. 125 telpa žurnalisto L. Kančausko straipsnis: Aprūpinkime spauda nelaimingus savo tautiečius. Sveikintinas patarimas paremti spaudą ir aprūpinti laikraščiais negalinčius juos užsiprenumeruoti invalidus ir kitus tremtyje tebėsančius mūsų brolius.

* SANDARA 5. X. 51 laidoje skelbia, kad 385 atstovai nuo 190 Chicagos lietuvių organizacijų savo kongrese 30. IX. 51 suaukavo tautos reikalams 1,579 dolerius. Nejaugi nepajėgė sudėti bent po dešimtinę nuo kiekvienos organizacijos?

* LIAUDIES BALSAS 5. X. 51 talpina Jono Gvildžio laišką ir atvaizdą. Gvildys „pagarsėjo" tuomi, kad 1947 metais atvyko Kanadon iš Vokietijos, o dabar grįžta okupuoton Lietuvon. Mat fašistams grįžti galima.

* UKRANIA LIBRE, Argentinos ukrainiečių mėnesinis žurnalas ispanų kalba, Nr. 5.

S. E. ASTORGA

LAVALLE 913 T. E. 35 - 6738 BUENOS AIRES

DIDŽIOJO BUENOS AIRES SRITY. — NAUJAME REZIDENCINIO PARKO RAJONE "OJO DE AGUA"

ALTOS del TALAR

Prieš grįstąjį kelią "Ruta Nr. 9", su mikromnibusais ir pulmanais į Sostinę.

308 SKLYPAI

BŪTAMS, SODYBOMS, SODAMS ir DARŽAMS.

GALIMA ĮSIGYTI UŽ $ 300

grynais ir likusius patogiomis kvotomis išsimokėjimui per 4 metus.

PLANŲ IR ŽINIŲ KLAUSKIT PAS: S. A. ASTORGA

308 SKLYPAI. ALTAS del TALAR. — Didžiojo Buenos Aires srity, naujas rezidencinis parkas "OJO DE AGUA". Lygiai priešais plentą "Ruta Nr. 9", aukštuma km. 36, rubežiuojasi su žavėtinu ūkiu "LA COMTĖ". Patogus susisiekimas su sostine superpulmanais. Ideališka vieta įsikūrimui namo, sodo, daržo arba nuo latiniam gyvenimui būto pasistatymui. Visi sklypai po 20 mt. pločio. Likviduojami pagal bazę po $5 kv. m., arba pagal pačią bazę, kas reiškia, kad yra sklypų, kuriuos galima užpirkti su $ 300 ir likusią sumą išmokėti patogiausiomis kvotomis per 4 metus. Esami grindiniai apmokėti. Planai patvirtinti Nr. 57.6751. Pardavimas iš varžytinių (Rematė je): SEKMADIENĮ, gruodžio 16, 17:30 val. vietoje. Dėl smulkesnių žinių kreipkitės į LAVALLE 913. T. E. 35 - 6738, BUENOS AIRES.

S. E. ASTORGA.

Povilas Vaitonis — Kanados Meisteris

„A. L. Balse" jau buvo rašyta apie didį Povilo Vaitonio laimėjimą, teikiantį garbę ir propagandą visai lietuvių tautai. Vaitonis Kanados šachmatininkų karalius! Štai jo biografija:

Povilas Vaitonis Lietuvos ir Kanados šachmatų meisteris gimė 1911 m. rugpiūčio 15 d. Užpaliuose, Utenos ap. 1938 m. baigė Karo Mokyklos atsargos karininkų laidą. Yra išklausęs V. D. Universitete humanitarinių mokslų kursą, o 1940 m. baigė teisę. Nuo to laiko dirbo Vilniaus elektrinėse.

Būdamas vos 5 metų mokėjo skaityti, tada išmokęs ir susidomėjęs šachmatų žaidimu. Nuo šito laiko ir prasideda šachmatininko karjera, kuri yra davusi daug gražių vaisių Lietuvoje ir dabar Kanadoje.

P. Vaitonis Lietuvoje buvo gerai žinomas kaip 1934, 1937 ir 1938 m. Lietuvos meisteris, o 1944 m. kaip Pabaltijo meisteris. P. Vaitonį pažįsta visi mūsų šachmatininkai. Jis yra žaidęs šiuose tarptautiniuose turnyruose Lietuvos komandos sudėtyje: 1933 Folkstone, Anglija; 1935 Varšuvoje, Lenkija; 1936 m. Miunchene, Vokietija, 1937 Stockholme, Švedija; 1939 m. Buenos Aires, Argentina. Visuose minėtuose turnyruose p. Vaitonio rezultatai yra stebėtinai geri. 1945 m. gyvendamas Švedijoje, dalyvavo pavieniai dviejose tarptautiniuose turnyruose ir pirmame laimėjo 4, o antrame 3 vietą.

1950 m. Kanados pirmenybėse nedalyvavo, bet tautinės parodos metu įvykusiame turnyre iškopė į pirmą vietą, nugalėjęs ligšiolinį meisterį Andersoną.

Kanados šachmatų Federacija į p. Vaitonio pasirodymus atkreipė dėmesį ir suteiké jam šachmatų eksperto titulą.

Turnyran skrido su pasitikėjimu, nes per šiuos metus turėjo progos pažinti stipriausias Kanados jėgas ir ne kartą yra jas suklupdęs. Ir, kaip matome, jo pasitikėjimas, neapvylė. Turnyro metu tekę turėti įvairių momentu. Sunkiausią ir ilgiausią partiją su atidėjimais lošęs 10 valandų, padaré joje 93 ėjimus: jo staigiam puolimui nepavykus, gavo blogesnę padėtį, kurią priešininkas Janovskis bandé išnaudoti. P. Vaitonis perėjo į gynimosi ir padėtį išlygino, tačiau turėjo su tikti su lygiomis. Trumpiausią partiją lošė su Yerhoff. Trumpiausioji partija skaitoma ir gražiausia partija; pradžioj partijos jis pralošė figūrą ir po 19 ėjimų pasidavé. Įdomiausia ir pati paskutiné bei pati svarbiausia meisteriui, nes nuo jos išlošimo priklausé pirmenybių laimėjimas; lošta su turnyro favoritu Bogatirčiuku. Penktadienio vakare ji buvo atidėta. Meisteris buvo tikras laimėjimu, bet priešininkas bandé diplomatiniu keliu prikalbėti p. Vaitonį pasidalinti po ½ taško, bet nesutikus, šeštadienio rytą Vaitonis partiją laimėjo ir tuo pačiu turnyrą laimėjo.

P. Vaitonis turėjo daug simpatijų iš žiūrovų pusės ir iš vietinės Vancouverio spaudos, ne tik turnyrą baigiant, bet visą laiką.

Dabar Lietuvos ir Kanados meisteris turi teisę ir atstovaus Kanadą preliminarinėse pasaulio pirmenybėse 1952 m. Europoje; tiksli vieta dar nežinoma. Po šitų pirmenybių bus atrinkta 10 geriausių šachmatininkų, kurie atskirame turnyre persirungs dėl pasaulio meisterio titulo.

Linkime p. Vaitoniui sėkmės..

„N. L." — K. Lukošius.

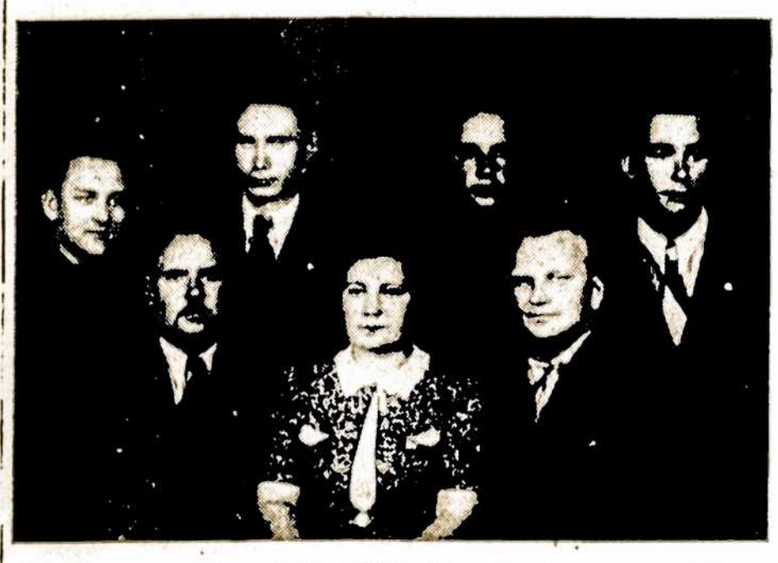

Nepriklausomos Lietuvos šachmatininkų delegacija, dalyvavusi XVI Pasaulinėje šachmatų Olimpiadoje Buenos Aires mieste, 1939 m. Iš kairės į dešinę, stovi: V. Mikėnas — dabar okupontoj Lietuvoj; P. Vaitonis — dabartinis Kanados šachmatų meisteris; M. Luckis — laimėjęs Argentinos Torneo Mayor Mar del Platoje, dabar audimo fabriko direktorius Bs. Aires mieste; P. Tautvaiša — laimėjęs Bostono ir Chicagos pirmenybes, dabar JAV. Sėdi: komandos kapitonas Ks. Andrašiūnas ir ponia E. Peclauskienė — abu Lietuvoje. Paskut. — svečias iš Olimpijados.

Fábrica de Cajas de SEGURIDAD

TESOROS de AMURALLAR
MUEBLES de ACERO PARA OFICINAS

TALLERES "DONABEDIAN"

de

Juan Donabedian

GUIFRA 2381 4 de JUNIO

V. ALSINA

PRINCAS ir ELGETA

Mark Twain apysaka, versta iš anglų kalbos, 194 puslapiai, lietuviškas tekstas papuoštas paveikslais, puošnus įrišimas kietuose viršeliuose, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vokietijos Krašto Valdybos leidinys, 1951 m.

Įdomus, Metinis Tradicinis Moksleivių VAKARAS ĮVYKS 15-XII-51., 21 val. Lietuvių Klūbo salėje, Av. Boedo 737

Pasaulis ir Moteris

JULIJA ŽEMAITĖ

30 metų mirties sukakčiai paminėti

„Mokėk praleisti ir sunaudoti dieną — užkariausi amžinastį.''

J. Tauronis.

Prieš 30 metų, 1921 m. gruodžio mėn. 7 d. mirė 76 metų amžiaus senutė, Julija Žymantienė — Žemaitė, ir gruodžio mėn. 10 d. buvo palaidota Marijampolės Katalikų Kapinėse.

Laidotuvių apeigos parodė ko vertas yra tas asmuo, kada Marijampolės gatvėmis išsitiesė laidotuvių eisena: priešakyje vainikų didžiausia eilė, o paskui karsta eina be artimųjų giminių visa eilė žymių asmenų: Švietimo ministerijos atstovas, Steigiamojo seimo atstovai, Meno Kūrėjų Draugijos atstovas ir kitų organizacijų ir gimnazijų atstovai, Kauno, Panevėžio ir kitų.

Ir kas gi buvo ta senutė, jeigu ją taip iškilmingai laidojama? Nebuvo ji nei mokslininkė, nei išradėja, o buvo neturtingų bajorų duktė, sulaužius bajoriškas tradicijas ištekėdama už mužiko Lauryno Žymanto. Kaip ji pati rašo savo autobiografijoje:

„Man rodosi jog dariau lyg kokį pasiaventimą įstodama į mužikų eiles''.

Būdama neturtinga, pasitenkino tik namuose prasimokinus šiek tiek lenkiškai skaityti ir rašyti. Namuose kalbėjo lenkiškai. Labai mėgo skaityti lenkiškas knygas. Save skaitė lenke, bet kada nusipirko mažą ūkelį Ušnėnų kaime, Užventės valsčiuje, kuriame gyveno Višinskiai, ir susipažino su gimnazistu Povilu Višinskiu, kuris jai atveždavo lietuviškų knygų ir laikraščių — „Aušra'', „Varpą'', „Apžvalgą'' ir kitus, Žemaitė skaitydama tas knygas ir laikraščius pažadino savo tautinę sielą ir pasijuto, kad ji yra ne lenkė, bet lietuvė. Turėdama 50 metų gimė joje noras rašyti. Pirmas jos rašinys buvo „Piršlybos'' kurį Povilas Višinskis nuvežęs G. Petkevičaitei ir J. Jablonskiui pasakė „Užsimanė sena boba rašyti ir įdavė šitai šitą rašta...'' Šį rašinį G. Petkevičaitė su J. Jablonskiu pataisė ir atspausdino kalendoriuje pavadindami „Rudens Vakaras'' ir jai davė slapyvardę Žemaitė. Nuo to laiko iki pat mirties ji rašė labai daug ir pasirašydavo visada Žemaitė.

Ji yra parašius per 40 apysakų ir daug įvairių straipsnių. Visus jos kūrinius sudėjus krūvon sudarytų 4 didžius tomus.

Svarbiausias dalykas yra ne tame, kad ji būdama 50 metų pradėjo rašyti ir daug parašė, bet pats svarbumas yra tame, kad Žemaitė buvo savistovi rašytoja. Ji rašiniams imdavo temas iš naturalaus gyvenimo. Ji kėlė visus negerumus aikštėn, neatsižvelgdama nei religinių dėsnių, nei luomų. Plaké ji visus, kas po jos ranka pakliuvo. Vaižgantas vadina Žemaitę fotografu. Taip Žemaitė buvo fotografu ir ji fotografavo visus: senus, jaunus, darbininkus, ūkininkus, ponus, ubagus ir kunigus. Žemaitė savo raštuose visus parodė tokius, kokie kas buvo. Ji savo originalumą išlaikė iki mirties. Jos nepakeitė nie kas, nei gyvenimo aplinkybės nei svetima įtaka, nei pasaulėžvalga, nei politinė atmosfera.

Žemaitė turėjo aštrią plunksną ir kas po ja pakliudavo, tai tam ji nkaudžiai durdavo. Todėl kunigėliai jos labai nemėgo, nes ji niekam išmities nedarė ir juos atvaizduodavo tokius, kokie jie buvo ištikrųjų. Kunigai Žemaitę vadino už tai bedievė. Ar Žemaitė buvo bedievė, niekas negali tvirtinti. Tuo labiau kad kun. Tumas — Vaižgantas rašo „Lietuvių Balse'' Nr. 17 1921 m. XII. 10 d taip:

„Šią vasarą Žemaitė sugrįžo Lietuvon bent numirti. Eidama 76 metus ji vis dar rodėsi stipri, nepaliegusi, geros nuotaikos. Maža ką geresnę aš ją pažinau prieš 25 metus, ir džiaugiaus išvydęs ją per pamaldas Vytauto bažnyčioje, kur ji sugrįžus iš svetur malonėjo ateiti pasidžiaugti, kaip rusų užgrobtoje šventykloje vėl įsigalėjo lietuviai. Atvežė ir nedidelę savo auką.''

JULIJA ŽYMANTIENĖ - ŽEMAITĖ, kuri išmoko rašyti pusės amžiaus su laukusi ir savo aštria, pastabia plunksna pagimdė nemirtinus kūrinius. Buvo gimusi Žemaitijoje 1845 metais; mirė Marijampolėje prieš 30 metų — 7. XII. 1921.

Žemaitė mirė prieš 30 metų. Jai, kaip ir daugeliui kitų, Marijampolės kapinėse prieš 30 metų buvo supiltas kapas. Jos kūnas karste buvo užkastas, bet jos vardas ir dvasia liko tarpe mūsų, nes ji mokėjo praleisti ir sunaudoti dieną, todėl užkariavo amžinastį.

Ji miré sau, bet gyva yra mums gyviems, nes jos dvasia gyvendami statysime jai amžinasties paminklą.

Kai žmogus esti gyvas ir mes draugė su juo bendraujame, tai mes nejaučiame, kad jis yra reikalingas, ir kad gyvenime vaidina svarbų vaidmenį. Tačiau netekę jo pajuntame, kad tas žmogus buvo brangus, reikalingas ir naudingas. Be jo gyvenime atsirado didelė tuštuma, o sieloje jaučiamas skausmas ir neužmirštamas gailestis.

Šiandien jaučiame Žemaitės aštrios plunksnos trukumą, paklydusiems ir nutautusiems lietuviams prikelti. Žemaitė savo plunksna nebepakels, ir visi gali būti ramūs ji jau niekam nebejdurs. Tačiau mes likusieji turime pajusti savyje tą dvasią, kuria gyveno J. Žemaitė ir pasekti jos pėdomis, nors dalinai; tai bus įnašas jos amžinam paminklui!

Mūsų literatūros klasikės Žemaitės raštų dalis yra išversta į svetimas kalbas. Aleksandros Bulotienės padaryti jos raštų vertimai puošė rusų literatūros žurnalą „Severnyje Zapiski''. Jos raštai leidžiami ir dabar. O jos parašyti scenos veikalai bus vaidinami per amžius.

Žemaitė niekuomet nedėvėjo skrybėlės, bet skarele. Net eidama pas Vilniaus gubernatorių, (kada buvo atsakominga „Vilniaus Žinių'' redaktorė), kad apginti straipsnį nuo cenzoriaus, nusimetė skrybėlę, kurią jai buvo uždėjusi ponia Landsbergienė.

Žemaitės sūnus virš 30 metų dirbo „Naujienose'', Chicagoje. Pati Žemaitė lankėsi JAV. sykiu su Andrium ir Aleksandra Bulotais, vokiečių sušaudytais Vilniuje 1912 metais.

Samis.

Buenos Aires.

ELEONORA VITKAUSKAITĖ DARO PROPAGANDĄ LIETUVAI

Eleonora Vitkauskaitė su savo motina Teofile Vitkauskiene, p. Simono Čeroko kvietimu atvyko į JAV iš Vakarų Europos Eleonora Vitkauskaitė. 23 metų amžiaus, kalbanti kelias Europos kalbas, pramokusi angliškai, mokosi būti keleivių palydovė lėktuvuose.

Broctono, Mass. angliški dienraščiai plačiai aprašė Vitkauskienės su dukra atvykimą Amerikon. Paskelbtas platus Eleonoros Vitkauskaitės pareiškimas apie Lietuvos okupantus. Eleonora sako:

Aš negaliu suprasti, kaip gali atsirasti tokių tamsių žmonių Amerikoje, kurie simpatizuoja komunistams? Jie juk apiplėšė ramius ir darbščius Lietuvos valstiečius, atimdami žemę ir duona. Laisvę pakeitė katorga, trėmimais ir žudynėmis vien tik dėl to, kad lietuviai nori savo šaly gyventi kaipo nepriklausoma tauta.

Anglišką laikraščių iškarpas su panelės Vitkauskaitės pareiškimais „A. L. Balso'' Redakcijai pridavė p. A. Volskis, jos pusbrolis su šeima gyvenantis Argentinoje.

P. A Volskis yra sesers sūnus Argentinos konsulo, p. Arnaldo Barsanti žmonos ponios E. Galeckaitės — Barsantienės.

PIETŪS PO $ 7,500,00

Lapkricio 15, 1951 Chicagos Stevens viešbutyje įvyko labdaringi pietūs Loyoles universiteto naudai. Visi dalyvavusieji susimokėjo po pustrečio šimto dolerių, kas laisvos rinkos kainomis reiškia po pusaštunto tūkstančio pezų...

PIRMĄ KARTĄ IŠGIRDAU „DAINOS'' CHORĄ

Argentinoje priskaitoma apie 40 tūkstančių lietuvių, bet gal tik pora tūkstančių yra girdėję Lietuvių Tautinio Meno Ansamblio „Daina'' chorą, vadovaujamą pianisto Andriaus Kuprevičiaus. Bet choro meniškas lygis kasdien jam teikia daugiau populiarumo ir tikrai reikėtų, kad ne vien visi Argentinos lietuviai jo dainas girdėtų, bet ir kitų tautų žmonės jį išgirstų ir pamatytų. Dėl to tai tenka visa širdimi sveikinti šį chorą, prasiskynusį kelią į centrines sostinės sales, į tarptautinius koncertus, į vietinius teatrus ir į radio.

Lapkričio 25, 1951 gražios lietuvių publikos perpildyta Buenos Aires Lietuvių Klūbo salė atydžiai klausė ir griausmingomis ovacijomis lydėjo kiekvieną „Dainos'' dainą. Koncertas pradėtas J. Naujalio Jaunimo giesme. Išgirdome K. V. Banaičio kūrinius Uliai Bitele ir Anoj pusėj Dūnojėlio; A. Pociaus — Palankėj, J. Karoso — Stikliukėli ir paties pianisto A. Kuprevičiaus komponuotą Rugelį, o Stasio Šimkaus kūriniai išpildyti šie: Vai tu žirge, Beaištanti aušrelė, Aukštai dangus, Tekėjo saulelė, Vai žydėk, žydėk, Vakarinė daina, Vėjo dūkra ir Per šila jojau. Nesilaukiant publikos aplodismentams, virš programos „Daina'' sudainavo J. Žilevičiaus — Kur giria žaliuoja ir K. V. Banaičio — Oi, motinėle.

Publikai nepakanka gėrėtis šiuo choru, bet reikalinga pagalvoti ir apie galimybes, kurios suteiktu jam jėgų taip gražiai kelti gera lietuvių vardą šioje padangėje. Gaidos, kelionės ir repeticijas, laikas, tautiniai kostiumai...

Artimiausi „DAINOS'' koncertai įvyks: Ketvirtadienį, gruodžio 13, 18 val. per Argentinos Valstybinio Radio (Radio del Estado) tinklą. Gruodžio 29, šeštadienį, „Daina'' užkviesta dalyvauti tarptautiniame koncerte sostinės publikai. Turi ir daugiau kvietimų, ju tarpe — Vasario 16-tos minėjimo iškilmėse.

„Daina'' jau įdainavo bandomasias plokšteles. Visuomenė privalo atsižvelgti į tai, kad ansambliečiams būtu suteiktos galimybės juo daugiau laiko kilniai paskirčiai pašvęsti, kad visi Argentinos gyventojai „Dainą'' girdėtų, ir sudarytų pakankamai lėšų įdainavimui ir paminimui taip gražiai dainuojančio choro plokštelių.

Anastazija.

MOTERIS IŠRINKUS Į VALDŽIĄ, SUSITVARKYTŲ PASAULIS...

Draugas rašo, kad moterys sarmatija vyrus, Mat 6 Gary, Ind, moterys, Gary Crime Comision narės, kurios padedamos kitų organizuotų moterų šių metų pradžioj Garyje ir visame Lake apskrityje išdraskė azartinio lošimo (gemblerių) lizdus, pasiūlė talką Northlake savivaldybės bendruomenei jos apylinkėje azartinio lošimo įstaigoms uždaryti ir patiems azartininkams išvaikyti.

Kai kas sako, kad jau laikas moteris rinkti į valstybės gynėjus, apskričių šerifus, policijos viršininkus, net policininkus.

Kiti prisibijo, kad moterys, paėmę į savo rankas valdžią, ko gero, gali pralenkti vyrus pynaklį, pokerį ir očką betraukdamos...

Kasdieniniai Reikalai

SMUIKININKĖ E. KUPREVIČIŪTĖ IŠVYKO EUROPON

Kaip jau buvo rašyta „A. L. Balse'', 24. XI. 51 laivu ''Eva Perón'' iš Buenos Aires į Londoną išplaukė smuikininkė Elena Kuprevičiūtė, pagal Europos koncertų organizacijos ''Dandelot'' sutartį koncertuoti Europos kultūros centruose.

Elenutės išleistuvėse dalyvavo jos tėvai, brolis pianistas Andrius Kuprevičius, inž. Jonas ir ponia Katalina Čekanauskai, teatro Colón šokėja Rosita Ryliškytė su tėvu, „A. L. Balso'' leidėjo žmona O. G. Ožinskienė, Vytautas Gruodis su seute, pp. Fuldos ir daug vietinių menininkų. Išleistuvės įvyko p. Manuel Perediaz, Radio El Mundo koncertmeisterio namuose.

Palinkėję laimingos kelionės jaunai, bet garsėjančiai čia ir Europoje lietuvaitei menininkei, visi palydovai namie ir prie laivo reiškė noro sekančių metų pabaigoj vėl matyti mūsu tarpe Argentinoje, kuri taip gražiai garsina lietuvių vardą savo menine veikla vietinėse meno viršūnėse — pirmaeiliuose teatruose ir radio bangomis.

O.

BUVO IŠKILMINGOS KRIKŠTYNOS AKELAIČIŲ NAMUOSE

Gruodžio 1, 1951 Adolfo ir Valerijos Vasiliūtės Akelaičių namuose, Wilde, įvyko didelės vaišės, jų dukrelės Susana - Irene krikštynų proga. Krikšto tėvais buvo stud. Irenė Andriuškytė ir metalo išdirbinių fabrikantas Vladas Burokas, (bene pirmutinis iš lietuvių Argentinoje nusipirkes televizijos aparatą už $ 16 tūkstančių).

Krikštynose pas pp. Akelaičius dalyvavo daugybės svečių iš abiejų pusių, mat jauni tėvai abudu yra gimę Argentinoje ir turi daug giminių. Turtingose vaišėse skambėjo lietuvių kalba ir dainos vaišingų šeimininkų ir naujos krikščionės garbei.

Wildės Teta.

— KRISTINA KUČINSKAITĖ PAČESIENĖ — BARTULIENĖ, našlė, minėdama 70 savo gražaus amžiaus pavasarių, 26. X. 51, savo namuose Temperley, c. General Paz 860, suruošė vaišes, kurių metu pati šoko ir dainavo. Svečių tarpe matėsi pp. Baranauskai, Rukšėnai, Balčiūnai, Černiauskai, Repečkai, ponia Salomėja su vyru Migueliu, E. Radionovas, kuris linksmino nepaprastai linksma akordeono muzika, ir kt. Sukaktuvininkė gavo gražių dovanų. Ilgiausių metų maloniai šeimininkei!

— KAZ. IR VERONIKA GENEVIČIŪTĖ MASLIONIAI, turinti kėdžių dirbtuvę savo namuose, Cochabamba 3712, Bs. Aires, sulauké šeimos padidėjimo. Apart sūnaus, Ricardo, 3 metų amžiaus, poniai Maslionienei garnys padovanojo gražią ir sveką dukrelę — Olga - Beatriče.

— PRANĖ MISEVIČIŪTĖ ANTANAITIENĖ ir Ema Dambrauskienė iš Buenos Aires praleido savo atostogas pp. Palšių pensione „Lituania'', Villa Rumipal, Kordobos kalnuose, prie ežero Calamuchita. Sužavėtos maistu, patarnavimu ir apylinkėmis.

LONDONO SPAUDA SUŽAVĖTA PONIOS PERONIENĖS VEIKLA

''The Times'' pabrėžia, kad 47 peronistų partijos kandidatės į Argentinos kongresą ir senatą sudaro didelės pažangos naujoviškumą. Argentinos istorijoje pirmą kartą moterys kandidatuoja. Taip įvyko dėka nenuilstamam ponios Eva Perón darbui, tiek daug kovojančios ne vien už darbo žmogaus, bet ir už moterų teises bendrai.

Straipsnis baigiamas šiais žodžiais: Nei viena moteris nepadarė tiek daug įtakos į Argentinos galvojimą ir pačius, kaip tai padarė prezidento žmona, ponia Eva Perón.

Nuo didelio persidirbimo, ponia Peronienė buvo susirgusi. Porą kartų jei duota kraujo. Dabar jos sveikata eina geryn, nors gydytojai pataria laikytis visiško ramumo. Dar nepasakoma, ar galutinam pasigydimui teks vykti užsienin. Buvo pasklidę gandai, kad vyksianti Šveicarijon, bet tuos gandus pati ponia Perón užginčijo, kadangi jos sveikatos stovis eina geryn.

PONIA EVA PERÓN, Respublikos Prezidento žmona, po sunkios chirurginės operacijos sveiksta.

— VERONIKA SEJONAITĖ 24. XI. 51 ištekėjo už savo sužadėtinio Alfonso Duk. Svotais buvo Stasys Sejonas ir Emilija Griger. Po Civil. Registro, šliūbą ėmė Temperley bažnyčioje. Puošni vestuvių vakarienė įvyko jaunosios tėvų namuose, dalyvaujant giminėms ir daugybei svečių iš abiejų pusių. Jaunieji gavo daug sveikinimų ir brangių dovanų. V. B.

— ANTONIA TAMAŠAUSKAITĖ, 22 metus dirbanti Fabri šeimoj, 1. XII. 51 išėjo iš namų ir negrįžo. Jei kas ką nors sužinos apie jos likimą, prašoma pranešti poniai Fabrí telefonu: 67-9466.

— HONORATA ŠUKSTERYTĖ ČUIKIENĖ, Tautinio Meno Ansamblio Daina choristė, dirbanti City Hotel, 19 XII. 51 skrenda atostogoms į San Carlos de Bariloche pas gimines.

— REIKALINGA vedusi pora arba viena moteris dirbti vasarinėj rezidencijoj del Viso. Lengvas darbas, geras atlyginimas. Tartis kilimų parduotuvėje, Carpet House, Viamonte 648; Tel. 32-3424.

— REIKALINGOS dvi tarnaitės šeimai Eurnekian: c. Cnel. Niceto Vega 5531; Tel. 54-0765.

Danutė Gilvydienė
kirpimo — siuvimo mokytoja
Rio Cuarto 3244 Buenos Aires

ĮDOMU - NEPAPRASTA - NAUDINGA

PAMIŠIMO DUONA

Mažame Pont-Saint-Esprit kaimelyje ant Rhones krantų, pietinėj Prancūzijoje, kepėjas M. Briand užmaišė rytdienos duonos kepimui. Už savaitės keturi kaimiečiai buvo mirę, keturi bandė nesėkmingai įvykdyti savižudystę apie šimtas laikinai pakvaišo, o apie dvidešimt tebeserga iki šiol. Kiek vėliau mirusių skačius pakilo iki šešių. Kepėjo klijentai iškentė visas „šventosios Ugnies'' agonijas: bėgiojo gatvėmis, slapstėsi už namų kampų ir po lovomis, kentėjo nuo halliucinacijų, kad jie yra persekiojami ugnies ar baisių gyvačių, ar krisdavo į beviltiškas konvulsijas.

Prancūzų sveikatos ministerija tuo jau ėmėsi tirti tų nepaprastų susirgimų priežastis. Tyrimams vadovavo prof. Ollivier. Jam pavyko susekti, kad kepimui panaudoti miltai yra gauti iš mažo malūno netoli Poitiers, keleta šimtų mylių atstu nuo šios vietos. Buvo nustatyta, kad malūninin. kas nenorėdamas parduoti savo juos, teišjusius miltus apylinkės klijentams pasiuntė jnos į kitą apylinkę, nuo kurios klijentūros jo biznis mažai priklausė.

Lyono rajone yra bendras įprotis maišyti duonos kepimui raginius ir kvietinius miltus. Taip atsitiko ir šį kartą. Ir tai buvo ruginiai, kurie sukėlė tokius skaudžius padarinius.

Juodas grybelis kuris jau buvo žinomas nuo laikų prieš Kristaus gimimą, sukelia rugių ligą, vad. skalsės. Grybelis puola ir kitus grūdus: kviečius, miežius, avižas ir kai kurias žoles. Senovėje jis buvo žinomas „šv. Antano ugnies'', „šv. Marcelino ugnies'' arba tiesiog „šventosios Ugnies'' vardu. Nuodingieji skalsių grybelio sporai yra faktiniai ligos sukėlėjai.

Apsinuodijimas skalsėmis gali sukelti dvejopos rūšies ligas. Vienu atveju sanariai nupūva ir galūnės atkrinta, visas kūnas tampa gangrenuotas ir kraujo valymas visiškai sustoja.

Antru atveju liga sukelia nervinių spazmų simptomus. Pradžioje oda su siraukšlėja ir plyšta, pirštai nustoja jautrumo ir greitai išsivysto į apkurtimą ir proto apirimą, kuris visada yra lydimas konvulsijų. Dažniausiai mirtis įvyksta dėl kvėpavimo organų muskulų veiklos sutrikimų. Ši ligos forma paprastai vadinama „šv. Marcelino Ugnimi''.

Tikrumoje skalsės (Claviceps purpurea) jau daug šimtmečių yra naudojamos kaip vaistas, dėl jų konvulsyvinio efekto į kai kuriuos muskulus. Jos buvo naudojamos kiniečių akušerių prieš tūkstantį metų ir tebevartojamos dar ir šiandien. Federalinė vaistų valdyba J. A. V. nustato, kad šios rūšies vaistai turi būti išimtinai ruginių skalsių kilmės.

Istorijoje žinomi bent keli didesnio mąsto apsinuodijimai skalsėmis. 1926 — 27 m. buvo plačiai paplitę sovietinėje Ukrainoje. Tarp 1820 ir 1825 m. pasirodė J. A. V. — New York'o Ohio, Ioves ir Kansas valstybėse. 1844 m. pasirodė Belgijoje, bet greit buvo likviduotas, kaip ir Pont-Saint Esprit. Paskutinis stambesnio mąsto apsinuodijimas Vakarų Europoje buvo Lotaringijoje ir Burgundijoje 1816 m.

Nėra abejonės, kad didelis kiekis skalsių yra suvartojamas visuose kraštuose, kur duonai vartojami rugiai. Spėjama, kad dėl tos priežasties tuose kraštuose yra žemesnis gimimų lygis. Savaime suprantama, kad sukėlus tokias tragiškas pasekmes, kaip šiuo atveju Pont Saint-Esprit reikia suvartoti didelį kiekį skalsių.

Dauguma Pont-Saint-Esprit kaimiečių pagys bet neščios moterys, kurios apsinuodijo vargu ar galės sėkmingai gimdyti. Lygiai kaip tie, kurie susirgo „šventosios Ugnies'' forma, niekada nebus visiškai normalūs.

— „B. L.''

* Šypsena ir juokas šeimoje — tai saulės spindulys dangaus mėlynėje.

Mergytė ir Blynai

Čia aš pasakysiu, ką man motina mažam ir paaugusiam vis pasakodavo. Maža mergytė kartą nubėgo pas kaimynus. Šeimininkė kepė blynus. Ar Tamsta žinai, kas yra blynai? Pirmutinių šviežių bulvių... Įmušta vienas ar du kiaušiniai... Įmaišyti į pieną... Kepami ant sviesto... Apskrebinti... Standūs... Gurgžda, kai kandi... Mes, lietuviai, prieš visą pasaulį galime didžiuotis savo blynais! Ana, Danijos sostinėje Kopenhagoje geriausiuose restoranuose gali gauti lietuviškų blynų, kaip jie daniškai sako „litausk plis''.

Taigi, ta mergyčiukė mato, kaip jos draugės motina kepa blynus. Garuoja, čirškia, kvepia... Deda į balto porceliano lėkštę. Duoda savo dukrai. Ta smeigia šakute, prilaiko pirštelinis. Kanda, valgo... „Mamyte, ji sako, — „šiandien blynai gardžiausi ir tu man visų geriausia!''

O mažučiukė viešnia žiūri, žiūri į kepančią blynus moterį, žiūri į valgančią draugę, žiūri į garuojančius blynus... Jei tu būtum matęs, jei tu būtum mačiusi jos akeles! Visa buvo vienos akelės. Kiek joje buvo gležnutės gyvybės, kiek traukiančios valelės, kiek nenumaldomo norelio, viskas spindėjo pro tas mėlynas akeles. Jai nepasiūlė... Bet ji išdidi, jai neapsakoma gėda. „O aš tų blynų ne noriu!'' — ji prisivertė ir ištarė. Norėjo priminti save, priminti kaimynei vaišingumo pareigą. „Gerai, gerai, vaikeli: aš kepu tik saviems!'' — moteriškė tyčia nudavė nesupranta nti kūdikio noro ir kūdikiško priekaišto.

To jau mažytė nepakėlė: seilė varva, širdelė daužosi, nežinia, kas darosi... Bėgte išbėgo. Namie — tuoj į lovelę. Ir...ir į antrą dieną gulėjo gėlėse paskendusiame karstelyje.

Ar tu tiki ta mažytės istorija? Aš taip, nes aš tikiu savo motina. Ir dabar man skamba ausyse paskutiniai pasakojimo žodžiai: „Mažytė širdelė plyšo! Didelis, dantis sukandęs, išlaiko. Išlaiko nesirūpinimą, atstūmimą. Mažas — ne. Taigi... plyšo širdelė!''

„Laiškai Lietuviams''.

Lietuviška
Dantų Klinika
Consultorio Dental 'Pavón'
N. Krukauskas
Savininkas

DIRBTINIAI DANTYS — KARŪNELĖS — BLIOMBAVIMAS — DANTŲ TRAUKIMAS
(Dantistai diplomuoti viet. Universitete)
Priimama: Pirmad. — trečiad. — penktad. 14-20 val.
Susikalbama įvairiomis kalbomis
PATARIMAI VELTUI — DARBAS GARANTUOTAS
Av. Pte. PERÓN (buv. Pavón) 488, — AVELLANEDA.
(Priešais Avellanedos geležinkelio stotį))

ŠIS TAS APIE „NYLON''

Gaminama iš Akmens Anglies

5 mil. porų kojinių į ménesį

Kas gi yra tas nylon ir iš ko jis gaminamas? Daugelis tuojau pagalvos apie moteriškas kojines, be kurių šiandien moteris nebeapsieina. Statistika rodo, kad amerikietės sudėvi kas ménesį ne mažiau kaip 35.000.000 porų nylon kojinių.

Kaip atsirado nylon

Nylon atsiradimo istorija labai paprasta: karo metu kilo reikalas surasti stipresnę medžiagą parašiutų gamybai, negu kad buvo vartojama. Po ilgų tyrinėjimų tikslas buvo atsiektas — parašiutai pradėti gaminti iš nylon.

Gyventojams nylon prieinamas pasirodė nuo 1940 m. gegužės 15 d. Tada jo didesni kiekiai buvo paleisti į rinką.

Nylon daromas iš akmens anglių

Nylon gamybos pagrindą sudaro akmens anglis. Iš akmens anglių daug kas yra padaroma: benzinas, įvairios dujos, ir tos, kurias mes virtuvėse vartojame, taip pat dirbtinė guma ir t.t.. Akmens anglį verčiant koksu tam tikrose kronsnyse iš jo išeina daug sudėtinių dalių, pirmojo vietoje dujos, karbolinė rūgštis, įvairūs aliejai ir, pagaliau fenolis. Fenolis sudaro pagrindą sintetinės gumos gamybai.

Leidžiant fenolį per tam tikrus filtrus, prie aukštos temperatūros ir prie labai didelio spaudimo, gaunami pluoštai, kuriuos susukus gaunamas norimo storūmo siūlas. Paprastas nylon siūlas yra susuktas iš keleto 8/1000 colio pluoštelių, kurių žmogaus akis nebepajėgia atskirti.

Ploniausios

Nevienas esate pirkę kaip dovaną nylon kojines. Bet kada pardavėja jums parodo jų ištisą krūvą, tada tikrai nebesiorientuojate, kokias čia išsirinkti. Ir dažniausiai jūs paklausote pardavėjos patarimo: — „Aš esu tikra, kad šios tikrai patiks jai, nes tai yra 30 denier ir 51 gauge''. Kągi tai reiškia?

30 denier reiškia, kad 9000 metrų (9 km.) siūlo sunaudota kojinės numezgimui ir ji tesveria 30 gramų — truputį daugiau negu viena uncija. 51 gauge mums parodo, kad 1½ col. tilpo 51 siūlas. Vienu žodžiu, jūs nupirkote ploniausias kojines, kurios galėjo patenkinti ir labiausiai išlepinto skonio moterį.

DESPENSA "LA FÉ"
ANTANAS BUNDINIS
Savininkas
Šviežias valgomas prekes ir gerą alų bei vyną gausite pas mus pigiau negu kitur. Prašom apsilankyti ir pasitikrinti.
Canning 1706 ir Cta. Rica 4401
Telefonas 72. Parque 4020

Dr. LEON ARENDAR Med. Gyd.
Miūniz Ligoninės Klinikos Viršininkas
Plaučių ligonius priima nuo 15 iki 18 val.
AV. GRAL PERÓN 3646 — T. E. 241-0108
Lanus — 4 de Junio

Įdomus, Metinis Tradicinis Moksleivių VAKARAS ĮVYKS 15-XII-51., 21 val. Lietuvių Klūbo salėje, Av. Boedo 737

Korespondentai rašo

BERISSO LIETUVIŲ JAUNIMAS GRAŽIAI PASIRODĖ

Pilnas „Nemuno'' salionas prisirinko gražios lietuvių publikos 24. XI. 51, „Mindaugo'' chorui jame minint savo vienerių metų sukaktį. Keletas desėtkų svečių buvo atvykę iš Buenos Aires, kad pasveikinti dainos ir vaidybos meno srity dirbantį jaunimą. Iš Buenos Aires dalyvavo „A. L. Balso'' redaktorius, Susivienijimo pirmininkas, fotografas J. Zubrickas, broliai Vesčiūnai, pp. Deveikiai ir kt.

A. Miselio režisūroje „Sekminių Vainiko'' komedija puikiai suvaidino Irenė Mažuikytė, Juana Leipus, Onytė Seménaitė, Juana Launikonis, Lola Klimaitis, Onytė Staškūnaitė ir vyrai: Albertas P. Rožanskas, Vincas Stundžia (s), Rikardas Mikelaitis, Petras Glemža, Kazimieras Kuparis ir Teofilius Slapšys.

Elida Deveikis išpildė keletą klasinio baleto numerių.

Alfonso D. Petraičio vadovaujamas choras pelnytai susilaukė gausių publikos aplodismentų. L. K.

UNIVERSITETŲ STUDENTAMS REIKIA ORGANIZUOTIS

Buenos Aires, La Platos, Rosario, Cordobos ir Santa Fé universitetuose studijuoja keliasdešimt lietuvių studentų. Visuose fakultetuose rasime lietuvius:

„A. L. Balsas'' su pagarba mini ir padrąsina mūsų studijuojantį jaunimą. Dėl to prašau studentų tėvų ir pačių studentų paduoti savo adresus „A. L. Balso'' Redakcijai, kuri mums padės susijungti į vieną bendrą Argentinos Lietuvių Studentų Draugiją.

Vien iš Berisso La Platos universiteto medicinos fakultete studjuoja trys lietuviai. Fraternitas.
Berisso, 3. XII. 51.

— ANTANINA PETKŪNYTĖ, Raúl Fuentes žmona su savo vyru džiaugiasi šeimos padidėjimu. Garnys jiems padovanojo sveiką ir gražią pirmagimę dukrelę Lilijaną, Berisse.

— ALBERTAS POVILAS RAŽANSKAS dirba kaipo reporteris La Platos skyriuje atnaujinto Buenos Aires dienraščio „La Prensa''. La Platos skyriaus redaktorius yra didelis lietuvių draugas p. Nicolás Caorsi iš Berisso.

ŠIRDINGA PADĖKA VISIEMS CHORO DRAUGAMS

Berisso Lietuvių Katalikų Savišalpos ir Kultūros Draugija „Mindaugas'' širdingai dėkoja visiems tautiečiams, kuo nors prisidėjusiems prie mūsų Draugijos choro metinių sukakties minėjimo, įvykusio „Nemuno'' salėje 24. XI. 51.

Ypatingai dėkojame Sekminių Vainiko vaidintojams ir režisieriui A. Miseliui. Choristams ir choristėms, su jų mokytoju A. D. Petraičiu pryšaky. Baleto šokėjai E. Deveikytei. Draugijos pirm. K. Paliukui ir choro pirmininkei J. Leiputei ir kitiems kalbėtojams, šv. Cecilijos chorui už raštišką sveikinimą ir gerbiamai Berisso bei Buenos Aires lietuvių publikai, skaitlingai dalyvavusiai mūsų jaunučio choro vienų metų sukakties taip gražiame minėjime.

P. Vaškas,
„Mindaugo'' Draugijos Sekr.

TAPICERIA DE AUTOS
J. ASCILA ir J. KEMEŽYS
Av. Perón (antes Necochea) 138
LOMAS de ZAMORA
Automobilistai, patys naudokitės savo tautiečių patarnavimu ir kitiems patarkite odines dalis atnaujinti šioje lietuvių dirbtuvėje
(1. 1. 52)

RESTORANAS — BARAS
A. Degulis, P. Olišauskas, Kaz. Stankevičius ir A. Švarlys, savininkai
Geras valgis. Pirmos rūšies gėrimai. Nebrangios kainos.
c. Pedro Mendoza 2117.
Tel. 21 - 2952

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8426
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

JUAN V. LIMBA
2 a. Santa Rosa 3565
TE: 740 - Florida - 3663
Mekaniška dirbtuvė. Mašinų konstrukcija ir pataisymai.

LIETUVOS PAVILIJONAS URUGVAJUJE

Gruodžio 21, 22 ir 23 dienomis Urugvajaus Prezidento rūmų sodnelyje įvyks Tautų Mūgė (feria de las naciones), kur turės savo pavilijoną ir Lietuva. Pavilijonų priežiūrą bus visų diplomatinių misijų šefų ponių. Lietuvos kioskui vadovaus p. Graužinienė ir jai talkininkaus kolonijos lietuvaitės, pasipuošusios tautiniais kostiumais. R.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS PAIEŠKOMI ASMENYS

Pasiuntinybė paieško sekančius asmenis:

1. Adomavičienės .. Kilbauskaitės Elenos, kil. iš Salako,
2. Stanaitį Gustavą (alias Stanat Gustav), gyvenusi Brazilijoje ar Guatemaloj. Jis ieškomas palikimų reikalu,
3. Guzą Juozą, kil. iš Raišių kaimo, Juodupės vals., Rokiškio apskr. ir
4. Pauliukus Antaną ir Lionginą, kil. iš Bajoriškių kaimo, Panevėžio apskr.

Išvardintieji arba jų pažįstą asmenys prašomi atsiliepti asmeniškai ar raštu, sekančiu adresu: Legación de Lituania, c. Juan María Pérez 2820 (Pocitos), Montevideo, Uruguay.
Pasiuntinybė.
Montevideo, 1951 m. XI. 20 d.

ŠIS TAS IŠ BRAZILIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

— Kanadon vykimo noru užsikrėtė ir Brazilijos lietuviai, nors iš Anglijos nuvykusieji jau deda pastangas grįžti Anglijon.

— Adomavičiai, Balys ir Leonas puikiai progresuoja Rio de Janeiro, kaipo transporto įmonės savininkai.

— Inž Vyt Butkevičius, buvęs tremtinys, dirba brazilų elektros bendrovėje ir bendradarbiauja lietuvio industrijalo Kaz. Naruševičiaus metalo išdirbinių firmoje

— Kun. K. Miliauskas Brazilijos vietovėje Itapecirica da Serra eina vokiečių moterų vienuolyno kapeliono pareigas.

— Alb. Uckus apsivedė su panele Andrade. Jaunavedis yra visuomenininko p. Konst. Uckaus sūnus.

— IZIDORIUS MOGILA, 45 m. amžiaus, kilęs iš Obelių valsčiaus, miré Brazilijoje 16. X. 51. Brazilijoje liko vėlionies tėvas, žmona, sūnus Leonidas ir trys ištekėjusios seserys.

— PRANAS AMBRULEVIČIUS, 50 m. amžiaus, alytiškis, miré Brazilijoje 13. X. 51, palikdamas liūdinčią žmoną Magdaleną, sūnų Vaclova ir dukterį Oną. M. L.

— IGNAS RATKEVIČIUS, 54 m. amžiaus, 20. X. 51 miré Brazilijoje.

SEKANTI LIETUVIŲ CENTRO PARENGIMAI

Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centre, Tabaré 6950, Villa Lugano sekanti parengimai įvyks:

Koncertas su šv. Cecilijos choro dainomis ir bendrais publikos šokiais Radio Valandėlės naudai įvyks šeštadienį, 22. XII. 51, nuo 20 val. iki 3 val. ryto.

Eglutė visos lietuvių kolonijos vaikučiams įvyks Kalėdų dienoje, 25. XII. 51. Lietuvių šeimynos prašomos skaitlingai dalyvauti.

Naujų Metų Sutikimas įvyks 31. XII. 51, nuo 21 val. iki sekančių metų ryto, su šokias ir įvairumais. Įžanga nemokama. Gerbiamąją publiką kviečiame dalyvauti šiuose Lietuvių Centro parengimuose.

K. Mankus, L. C. pirm.

Restoranas "Dos Amigos''
Kazys PAULAUSKAS savininkas
PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadai šeimynoms.

BARAS — RESTORANAS
"EL RAPIDO''
FEDERIKAS GRUNOVAS
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1785
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Prijkus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

LIETUVIŲ VISUOMENĖS ŽINIAI DR. K. GRINIAUS VARDO LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS MANIFESTAS Nr. 1

(Argentinos Lietuvių Balsui)

[Urugvajaus Lietuvių Taryba persiorganizavo į Dr. K. Griniaus Vardo Organizaciją. — „A. L. B.'' Red.

KAI LIETUVA TAPO OKUPUOTA

Mūsų tautos didžioji nelaimė prasideda nuo tos dienos, kai buvo pasirašytas Molotovo — Ribentropo paktas. Jis tapo priežastimi Antrojo Pasaulinio Karo. Šio pakto dalyviai, komunistinės Maskvos ir Hitleriškojo Berlyno vardu sudaré kaimyninių valstybių pavergimo sąjungą, sutartimi pasiskirstydami numatomus pulti kraštus.

Einant šio pakto keliu, 1940 metais birželio 15 d. Sov. Rusija laužydama tarptautines sutartis ir speciales nepuolimo ir draugingumo sutartis su Lietuva, pavergé mūsų Senąją Tėvynę.

Prie šių apystovų sąmoningai nusiteikusieji Urugvajaus lietuviai émé koncentruoti savo veikimą Lietuvos apsigynimo reikalui.

TAPO ĮKURTA URUGVAJAUS LIETUVIŲ TARYBA

Anksčiau veikusio Urugvajaus Socialistų Partijos Lietuvių Skyriaus ir „Club Pro Independencia de Lituania'' (prie kurio daugumoje priklausé artimi valst. liaudininkų sroveі žmonės), kai kurių narių iniciatyva, pritariant bendrai demokratiniai nusiteikusiems tautiečiams, 1946 metais birželio 16 d. susikūré U. L. Taryba kovai už NEPRIKLAUSOMOS DEMOKRATINĖS LIETUVOS atkūrimą. Tais laikais buvo ir tokių Lietuvos patriotų Urugvajaus lietuvių tarpe, kuriems žodis DEMOKRATIJA atrodé baisus, taigi ir prie U. L. Tarybos neprisidėjo.

U. L. TARYBOS VEIKIMAS

Kad kova prieš Lietuvos okupantus būtų našesné, U. L. Taryba stengiasi bendradarbiauti bei palaikyti artimus santykius su demokratinėmis urugvajiečių organizacijomis ir jų spauda; lietuvių kova už Lietuvą pri valėtų būti gerai suprantama Urugvajaus visuomenei.

Steigiamąjame U. L. Tarybos susirinkime dalyvauja nuo socialistų, (socialdemokratų), nuo valstiečių liaudininkų ir bendrai šioms srovėms simpatizuojančių tautiečių atstovai. Išrenkama pirmoji U. L. Tarybos Valdyba: M. Krasinskas — pirmininkas, A. Gumbaragis — vice. pirm., J. Babilius — iždo sekretorius, J. Lazdauskas - Toliušis — sekretorius, Pr. Vikonis ir J. Penkevičius — valdybos nariai.

KAS PADARYTA LIETUVOS TĖVYNĖS LABUI

U. L. Tarybos iniciatoriai, visi darbo žmonės: M. Krasinskas, A. Gumbaragis, J. Babilius, J. Penkevičius, Pr. Vikonis ir J. Lazdauskas — Toliušis (Urugvajaus Socialistų Partijos atstovui miesto savivaldybėje, Hugo Prato, tarpininkaujant), kreipėsi raštu į Montevideo Miesto TARYBĄ, prašydami kad viena Urugvajaus sostinės gatvė, ar bent jos priemiesčio, būtų pavadinta Lietuvos vardu. Savo prašymą rémé tuomi, kad Lietuva buvo iš pasalų užpulta, sunaikinta ir pavergta. Prašymas buvo patenkintas ir viena Montevideo priemiesčio gatvé pavadinta brangiu lietuviams vardu: LITUANIA.

U. L. TARYBA PRIEŠ LIETUVOS ANEKSIJĄ

U. L. Taryba stovédama savo tautos sargyboje, užprotestavo prieš tuos kurie pasiduodami Maskvos agentų apgaulei, 1946 m. rugpiūčio mėn. buvo sušaukę, neva, Pietų Amerikoje gyvenančių lietuvių kongresą tam tikslui, kad užgirti Lietuvos okupavimą ir reikalauti iš buvusių Sovietų Sąjungininkų Lietuvos aneksijos legalizavimo. Smerkdama tokį pasikesinimą U. L. Taryba, paties kongreso išvakarėse, suorganizavo RADIO VALANDĄ ir 1946 m. rugpiūčio 17 d. 18 val., per radio stotį C X 16, ilgomis ir trumpomis bangomis taré savo protesto žodį. Kalbėjo šie kalbėtojai: M. Krasinskas, lietuviškai, pasmerkdamas tiesos falsifikuotojus ir pabrėždamas, kad kongresas organizuotas ne visų lietuvių, bet maskoliškai nusiteikusių komunistų. Pr. Vikonis kalbėjo ispaniškai, paneigdamas komunistų prasimanymus, būk Lietuva, ją okupavus rusams, esanti laisva. Jis savo kalboje nušvietė, patiekdamas daugybę faktų, kad Lietuva yra nelaisvės pančiais surakinta, o jos gyventojai paversti raudonojo totalitarizmo vergais. Be to, tarybiečių kviečiami, kalbėjo žymūs Urugvajaus visuomenės vyrai: rašytojas Juan E. Miller ir daktaras Lauro Cruz Goyenola, buvęs Urugvajaus Ambasados sekretorius Maskvoje, kurie turiningose savo kalbose, pritardami lietuviams, pasmerké raudonąjį totalitarizmą ir linkėjo lietuvių tautai ištvermės ir veiksmingo pasišventimo kovoje. J. E. Miller tarp kitko pareiškė:

„Komunistai dažnai sako, kad jeigu Sovietų pilietis ir neturi laisvės, tai jis naudojasi sovietiniu gerbūviu. Bet kodėl gi Sov. Rusija neįsileidžia pasižiūrėti to gerbūvio? Tai bus dėl to, kad jo nėra. Antra vertus, tai žmogų negalima sulyginti nei su penima kiaule, nei su pieninga karve, nei su kitu gyvuliu. Tik gyvulys gali pasitenkinti pagerintu maistu ir nesijausti kankinamas, bet žmogus reikalauja dvasinio ir moralinio peno. To neturėdamas jis jaučiasi kalėjime. Tokį kalėjimą mums perša Sov. Rusijos propagandistai.''

Pastebėtina ir tas, kad komunistų apsukrumo ir apgaulės dėka į kongresą buvo muviliota ir Urugvajaus valstybės Vice - Prezidentas Dr. Alberto Guani, kurie, ačiū U. L. Tarybos viešam protestui prieš Lietuvos aneksiją ir prieš kongresą, savo kalbose pataré į kongresą susirinkusiems lietuviams nekasti duobės savo tautai. Dr. A. Guani priminė, kad daugelis lietuvių, kuriuos jis pažinojo Tautų Sąjungoje, dabar yra pabėgę į Vakarų Europą. Taigi Lietuva dabar nėsanti laisva.

LIETUVOS NELAIMĖ BELDŽIASI Į PASAULIO SĄŽINĘ

U. L. Taryba, nepasitenkindama vien radio valanda, išleido specialų atsišaukimą lietuvių, ispanų ir kitomis kalbomis, užvardydama: LIETUVOS NELAIMĖ BELDŽIASI Į PASAULIO SĄŽINĘ. Jis buvo atspausdintas Urugvajaus dienraščiuose: EL DIA, EL PAIS, EL PLATA; Lietuvių spaudoje — „A. L. Balse'', „Naujienose'', „Keleivyje'', o taip pat ir Urugvajuje leidžiamame anglų dienraštyje "THE SUN''. Šiame atsišaukime griežtai protestuojama prieš Lietuvos okupaciją ir ginamos Laisvos, Demokratinės Nepriklausomos Lietuvos atsikūrimo teisės. Pastebėtina, kad renkant parašus radosi ir vėl tokių, neva, patriotų lietuvių, kuriems žodis DEMOKRATIJA buvo baisus ir po atsišaukimu nepasirašė, bet atskirai irgi nieko nedarė taip svarbiu lietuvių tautai gyvenimo momentu. Atsišaukimą visgi pasirašė virš 150 Urugvajaus lietuvių.

U. L. Taryba yra suruošusi tautinių švenčių proga viešų parengimų, bet jie būdavo ruošiami neužsidarant vien lietuvių tarpe, kaip kad yra linkę daryti kai kurie CERROS prieškalnės „tikrieji patriotai'', nes parengimų proga būdavo keliamas Lietuvos reikalas Urugvajaus spaudoje, kviečiami su paskaitomis Lietuvos naudai Urugvajaus visuomenės atstovai.

Bendrai imant U. L. Taryba niekad neturėjo tikslo su kuo nors lenktyniuoti, bet pats Lietuvos gynimo reikalas, dar nepersikėlus Lietuvos Pasiuntinybei į Urugvajų, buvo sudaręs sąlygas, kad ji turėjo pasireikšti tais klausimais, kurie tiems, ką sakosi viską ir visų vardu padarą, atrodé nesvarbūs. Tatai primindami nieko nekaltiname, bet pažymime pačius faktus. Kai kas U. L. Tarybai primesdavo, kad ją tesudaras nedidelis narių skaičius. Lai būna ir taip, bet nuosekliai ginti mūsų tautos teises reikalingas ne vien skaičius, bet ir rimtesnis pasiruošimas visuomeniniam darbui. Organizuojant šokius su bufetu, kur rengėjai daugiau vertina ne Lietuvos reikalus, bet bufeto apyvartą, tai dalyvių skaičius turi pagrindinio tikslo reikšmės. Bet argi tai toks darbas turi rimties Lietuvos išlaisvinimo reikale?

DR. K. GRINIAUS VARDO LIETUVIŲ ORGANIZACIJA

1951 m., birželio mėn. 17 d., U. L. Tarybos susirinkime, dalyvaujant Organizaciniam Komitetui Dr. K. Griniaus Mirties Paminėjimui, kuris minėtą paminėjimą buvo suruošęs š. m. liepos 9 d., yra padarytas šis nutarimas:

Turint omenyje, kad besiorganizuojančios Urugvajaus Lietuvių BENDRUOMENĖS įstatuose numatytas Tarybos organizavimas, tai kad nekliudyti jos veikimo ir didžio mūsų tautos vyro Dr. K. Griniaus pagerbimui, nutarta U. L. Tarybą perorganizuoti į Dr. K. Griniaus Vardo Lietuvių Organizaciją, kuri tęsdama U. L. Tarybos darbą laikysis socialdemokratų, valstiečių liaudininkų ir šioms srovėms simpatizuojančių tautiečių bendros pozicijos.

Dr. K. Griniaus Vardo Lietuvių Organizacijos Vykdomasis

Komitetas:

M. Krasinskas — Pirmininkas
A. Gumbaragis — Sekretorius
T. Dzevečka — iždininkas

Ir Vyk. Komiteto nariai:

J. Babilius, V. Vijūnas, O. Mačiulaitis, K. Jurala, Pr. Vikonis ir J. Lazdauskas — Toliušis.

Montevideo, Gruodis, 1951 m.

S. L.Arg. Veikimas

ARTIMIAUSI SUSIVIENIJIMO PARENGIMAI

Asado pietūs visai kolonijai įvyks Susivienijimo parke, Av. San Martin 5215, Lanús Oeste — 4 de Junio, sekmadienį, gruodžio 16, 1951, 12 val.. Visa kolonija maloniai kviečiama dalyvauti.

Piknikas Quilmes parke Los Robles įvyks sekmadienį, gruodžio 23, 1951, nuo pat ryto iki nakties. Pirmas piknikas buvo puikus, bet šis bus dar puikesnis. Organizuotai atvyksta visi skyriai ir plačioji visuomenė.
Rep.

— ANTANAS ŠIAUDVYTIS, ilgametis Susivienijimo veikėjas, sunkiai serga. Gydytojo lankomas guli namie. Linkime greito pasveikimo.

SUSIVIENIJIMIŠKOS PASTABOS

1952 — 1953

Visu entuziazmu baigiasi kandidatų nominavimas 1952 — 1953 metų S. A. L. Centro Valdybon. Skyrių nominavimo rezultatai bus paskelbti greitoj ateity.

Svarbiausia — naujai išrinktieji turės vadovauti S. L. A. rūmų statybos pagreitinimui!

Kordobiečiai

Šeštasis S. L. A. skyrius Cordoba, davė pavyzdį visiems skyriams, savų patalpų įsirengimu ir gražiu 7 metų savo skyriaus veiklos paminėjimu.

Sveikintinas skyrius, sveikintinas jo minėjimą eilėmis aprašiusis poetas. Savo eilių patriotizmo kordobietis gali drąsiai paskolinti Lietuvos vardą nedrįstantiems parašyti „poetams''.

Atsakymas

Vienas senas mano draugas klausia laišku iš Rosario:

— Salionas, ar tik salytė bus tie S. L. A. Dr. Vinco Kudirkos vardo rūmai?

Atsakau viešai, per S. L. A. organą A. L. Balsą:

Salionas bus 33 metrų ilgio ir 13 m. pločio. Scena 7 per 13 m. Tokia pat po scena rūsis. Pryšaky — balkonas, raštinė, biblioteka ir rūkymui kambarys. Vėliau bus ir antras aukštas. Didžiulis bufetas. Tai yra pirmutinis Pietų Amerikoje patiems lietuviams priklausantis tokis salionas, arba, teisingiau pasakius. Susivienijimo Lietuvių Argentinoje Dr. Vinco Kudirkos Vardo Rūmai. Visos kolonijos parama būtina darbu, aukomis paskolomis, meniniais piešimo kūriniais ir t.t.

Išpirkus „Giro Postal'' Sociedad de S. M. Lituanos Unidos en la Argentina vardu, taip pat užrašius ant voko adresuokite: Avenida San Martin 5215, 4 de Junio, prov. Bs. Aires.

Mūsų pareiga išlaikyti gyvu lietuvių tautos vardą, kurį gindamas miré Dr. Vincas Kudirka.

Tad tokis mano atsakymas mielam draugui rosariečiui ir kitiems suinteresuotiems Susivienijimo gyvenimu ir veikla.

Pr. Stalioraitis.

„LITUANO''
Pataiso - atnaujina automobilius.
Moderniškos dirbtuvės savininkai
ANIOKAS ir JANUŠAUSKAS
Paraguay 3691. T.E 71 - 0146

- KAIP TIK DABAR -
Neatidėliojant skubėkite apsaugoti savo pinigą. Už rankpinigius ir $ 151 mėnesinių turite progą be jokio darbo ir išlaidų aprūpinti save ir vaikų vaikus.
TAI GRYNA TIESA!
Gausite informacijų prisiųntę savo adresą.
CASIMIRO CUIKA
Lima 474, Dep. 6, — BUENOS AIRES, arba
San Martin 66, SAN CARLOS de BARILOCHE

QUILMES BOCK
la mejor cerveza

PAGUODOS ŽODŽIAI IŠ KNYGŲ KNYGOS, ŠVENTOJO RAŠTO!

Dievo ištikimybė apsups tave skydu: tu nebijosi nakties baisumo, dieną skrendančios vilyčios, nelaimės vaikščiojančios tamsybėje, užpuolimo ir piktos dvasios vidudienį. Tavo pašonėje kris tūkstantis ir tavo dešinėje dešimts tūkstančių, bet į tave nepristartins. — PSALMĖ 91:5. 7

Veltui įsigykite Ap. Jono šv. Evangelijos rašydami:

LIETUVIŲ MISIJOS DRAUGIJA,
Box 488, Chicago 90,
Illinois, U. S. A.

RADIJO PROGRAMOS LIETUVIŲ KALBA!

Pasiklausykite Lietuvių Krikščionių Radijo Valandos iš Quito, Ecuador. Tris kartus per savaitę:

TREČIADIENIAIS, PENKTADIENIAIS ir SEKMADIENIAIS.

12 val. Ekvadoro laiku
13 val. Argentinos laiku
14 val. Brazilijos laiku
17 val. V. Europos laiku

TRUMPOMIS BANGOMIS: 16, 19 ir 24 met. Transliuoja Lietuvių Misijos Draugija per "La Voz de Los Andes!''

Nauji Kapai

NETIKĖTA ANTANO PALUBINSKO MIRTIS

Antanas Palubinskas, gausios Palubinskų šeimos narys, staiga ir netikėtai miré 20. XI. 51, sulaukęs vos 38 metų amžiaus. Mirties priežastis, užsinuodijimas vyno stiklu. Padarius skrodimą ir išaiškinus aplinkybes, labai iškilmingai tapo palaidotas Chacarita kapuose 25. XI. 51.

A. Palubinskas buvo didelių gabumų medžio darbų skulptorius. Didžiausiame nuliūdime liko vėlionies žmona, Marytė Deimantavičiūtė Palubinskienė ir du vaikučiai, 3 ir 8 m. amžiaus, gyvenanti savo namuose, Caseros, barrio Colombo, c. Paunero 176.

Velionies tėvai turėjo didelį ūkį Kirmėlinės kaime, Marijampolės apskrity. Gausios Palubinskų šeimos motinai mirus, vėlionies tėvas, Vincas Palubinskas, vedė antrą žmoną, Oną Skatikaitę ir pardavę ūkį su gausia šeima atvyko Argentinon. Argentinoje liko liūdintis tėvas su pamote ir velionies seserys su šeimynomis: Petronėlė Lušienė, Magdalena Gudeliūnienė (kurios dukrė gimnazijos mokslei vaidina Argentinos kino filmose), Ona Vikovičienė ir Antonia Faversoni bei broliai: Kastantas su šeima, Vincas, dirbęs drauge su broliu Antanu, Bronius 21 m. amžiaus ir Vytautas, studijuojantis kunigų seminarijoje Italijoje. Vyresnis brolis, Juozas Palubinskas, iš Argentinos grįžo Lietuvon, kurį vokiečiai nužudė pereito karo metu.

Netikėta Antano Palubinsko mirtis sujaudino visą Buenos Aires lietuvių koloniją. Daugybė gyvų gėlių vainikų pridengė gabaus ir draugingo lietuvio kapą. Vėlionies žmona, buvusi „A. L. Balso'' tautinių šokių ansamblio dalyvė, su savo vaikučiais, dviem broliais ir tėvais liko didžiausiame nuliūdime, pergyvenus sunkiausią gyvenimo laikotarpį. Kada jau sustiprėjo ekonomiškai, nelaimė išplėšė mylimą vyrą ir tėvą. Vėlionies šeimai reiškiu gilią užuojautą. N. G.

BRAZILIJOJE MIRĖ PUIŠYS

Spalių 20, 1951 Rio de Janeiro mieste miré 45 m. amžiaus sulaukęs lietuvis Puišys. Velionis savu laiku dirbo Sao Paulo lietuvių spaudoj, paskui buvo Lietuvos piliečio Dorino autobusų Linijos vedėju. Ed. G.

— VINCAS KUKUČIONIS, 48 m. amžiaus, kilęs iš Gervėnų, Seirijų v. 6. 9. 51 miré Brazilijoje nuo vėžio ligos. Buvo nevedęs. Ten pat miré Agafia Žalandauskienė, 36 m. amžiaus ir Kazys Jablonskis, 70 m. amžiaus. M. L.

— ONA STANKEVIČIENĖ, 35 m. amžiaus, miré Australijoje 19. 6. 51. Liko vyras Jonas ir 11 metų amžiaus Elvyra. M. P.

— ZENONAS GAILIUS, naciu kacetų buvęs kankinys, miré Chicago. je 28. 8. 51.

JOSÉ CASAIS — Martillero Público
Mansilla 4682 — Villa Dominico
ESTANISLAO JESPELKIS — Secretario
Tuyuti 874 — 4 de Junio
Parduoda žemės sklypus, namus, sudaro pirkimo dokumentus ir balansus.

„A. L. Balso" Leidykla Jau Pradėjo Statyti Savos Spaustuvės Namus. Laukiame Visų Skaitytojų Skubios Pagelbos!

VIETOS KRONIKA

ARTIMIAUSI PARENGIMAI LIETUVIŲ KLŪBE

ŠEŠTADIENĮ GRUODŽIO 8, Lietuvių Klūbo šokių vakaras, orkestrui „Baltica" griežiant.

ŠEŠTADIENĮ, GRUODŽIO 15, tradicinis lietuvių moksleivių vakaras, „A. L. Balso" rengiamas, mokslo sezono baigimo proga. Grieš orkestras „Baltica". Dalyvauja studentai ir moksleiviai su savo tėvais ir vyresniais broliais.

SEKMADIENĮ GRUODŽIO 16: Latvių Akademikų arbatėlė 16 val.

SEKMADIENĮ, GRUODŽIO 23, Draugijos Estonia eglutė estų kolonijos vaikučiams.

ANTRADIENĮ, GRUODŽIO 25, t. y. Kalėdų Dienoje, Latvių Sąjungos egluté jų kolonijos vaikučiams.

ŠEŠTADIENĮ, GRUODŽIO 29, nuo 16 iki 20 val. Gruzinų Sąjungos eglutė jų vaikams. Nuo 20 val. šokių vakaras.

PIRMADIENĮ, GRUODŽIO 31, — Tradicinis NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS. Šokių pradžia 21 val. Lygiai 24 valandą kelsime taures už savo draugų naujametinę laimę. Grieš orkestras „Baltica" iki 4 val. ryto. Gerb. publika prašome nesivėluoti.

VAIŠĖS JANULIONIŲ ĮKYJE „ŠALTINIS"

Turinti gražius namus Buenos Aires mieste Juozas ir Ona Petraitytė Janulioniai su savo sūnum inž. Juozu ir jaunesniuoju moksleiviu Vytautu 25. XI. 51 savo užmiestinėje rezidencijoje „Šaltinis", prie Pilar, suruošė labai gražias vaišes, kuriose dalyvavo virš 100 žmonių. Prie žarijų kaitros iškeptą jautį su daugybe įvairių skanėsių, svečiai, baliavodami per dieną žaliumynais gausiame „Šaltinyje", suvalgė už vaišingų šeimininkų sveikatą. Pasilinksmino ir padainavo. Taipgi apžiūrėjo pavyzdinga ponų Janulionių bityną. Kadangi ten yra gražus namas poilsiui, tai svečių dalis grįžo į Buenos Aires savais automobiliais tik sekančią dieną. Sužavėtas.

— A. O. KAIRIAI su dukra Elsa gimn. moksleive, savu autu išvyko Atlanto pajūrin, į San Clemente de Tuyú, pailsėti savo vasarvietėj.

— JUOZAS ANDZIULIS, su šeima grįžęs iš Perú sostinės Limos, įsikūrė Atlanto pajūry, Santa Teresita, kur statosi departamentus išnuomavimui vasarotojams.

— PONŲ J. ČIKSTŲ namuose 8. XII. 51 įvyks didelės vaišės, jų vaikučių pirmos komunijos ir amžiaus sukakties proga.

— REIKALINGA TARNAITĖ trijų suaugusių svetimšalių šeimai. Geram asmeniui puikus gyvenimas ir gera alga: c. Rio Bamba 257, Temperley. (937 - 8)

Br. Matusevicius

Įvairiausių baldų dirbtuvės sav.
Gral. Fructuoso Rivera 6679,
Villa Lugano — Buenos Aires

BENDRUOMENĖS SUVAŽIAVIMAS ĮVYKS 23. XII. 1951

Argentinos Lietuvių Bendruomenės Laikinojo Organizacinio Komiteto pasitarimas su Apylinkių Valdybų atstovais įvyko 25. XI. 51 lietuvių parapijoje, kuriame dalyvavo:

Pirm. I. Padvalskis, vicepirmininkai A. Kuprevičius ir K. Norkus, sėkretorius L. Sruoga, iždo kun. P. Garšva, Kult. Fon. pirm. prof. D. Gruodis ir Berisso, Avellaneda, Villa Lugano bei Villa Sastre — Temperley apylinkių atstovai: Agr. Šantaras, A. Rinkevičius, J. Stasiulevičius, Butvilas, Trasikis, Kudukis, Véliuona, Galeckas, Kaibutas, Zurba, Morkūnas, Galinaitis, Šiautkulis, M. Tamulynas ir kt.

Pagal sekretoriaus patiektą darbotvarkę ir Kultūros Fondo pirmininko referatą, padaryti sekanti nutarimai:

1. Visos Bendruomenės Apylinkės ne véliau kaip iki 15. XII. 51 prisiunčia LOK'ui po 4 savo Apylinkės veikėjų pavardes, kaipo kandidatus į Arg. Liet. Bendruomenės Tarybą ir po dvi pavardes, kaipo kandidatus į Nesusipratimams Spręsti Komisiją.

2. Iš Apylinkių prisiųstų kandidatų sąrašų LOK'as sudarys bendrus sąrašus alfabeto tvarkoj, Tarybos ir Komisijos rinkimui. Rinkimai įvyks toje pačioje vietoje suvažiavime 23. XII. 51, 15 val.

3. Vasario šešioliktos minėjimą Bendruomenė rengs parapijos salėje 16. II. 51, Lietuvai Vaduoti Centrui ir kitoms organizacijoms bei spaudai padedant.

BENDRUOMENĖ PAREMĖ LIETUVIŲ GIMNAZIJĄ

Argentinos Lietuvių Bendruomenės Villa Sastre — Temperley apylinkė 1. XII. 51 suruošė „Vermouth" Buenos Aires Lietuvių Klūbe Diepholtzo Lietuvių Gimnazijos naudai. Svečiams susėdus prie bendro stalo, apylinkės pirm. J. Stasiulevičius taré žodį, po kurio platesnį pranešimą apie minėtą gimnaziją padaré buvusis jos mokytojas Jonas Vedegys, pabrėždamas šio parengimo tikslo kilnumą. Buvęs tos pačios gimnazijos mokytojas, gen. T. Daukantas taipgi pasaké kalbą, pažymėdamas mūsų tautos atsparumą. Apylinkės vadovybės nariai F. Vaitkevičius, J. Zurba, J. Galinaitis, p. Garbūzas su dukromis ir kiti įdėjo daug širdies į šio kilnaus tikslo kultūrinį parengimą.

Temperliškių bendruomeniečių parengimas Lietuvių Klūbe gimnazijos naudai, kaip lygiai Villa Lugano Bendruomenės apylinkės parengimas parapijoje Radio Valandėlės naudai užsipelno visuotinos pagarbos.

Zigmas Zailskas.

LIETUVIŲ CENTRE BUVO GERA NUOTAIKA

Gruodžio 2, 1951 Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centre, Tabare 6950, Villa Riachuelo, Buenos Aires, įvyko antri šį sezoną asado pietūs. Kaip visuomet, Lietuvių Cento veikėjai labai rūpestingai viską suruošė. Nuo dešrelių, svečiai perėjo prie avienos kepsnių, o baigė jautiena. Niekam netrūko sviežių salotų ir gero vyno, o alučio taipgi pakako nuo ryto iki sutemų. Nuotaika buvo gera, publika rinktiné ir Centrui liko gražaus pelno. R.

JONAS KRUTAS

Įrengia elektrą, taiso radio, prosus ir kt.

Catamarca 3335, Avellaneda

GRAŽIAI PAMINĖTA LATVIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

Brolių tautos, Latvijos, Nepriklausomybės paskelbimo 33 metų sukaktis 18. XI. 51 tapo paminėta puošniame salione Suiza, Bs. Aires. Sceną puošė Argentinos, Latvijos, Lietuvos ir Estijos véliavos. Išpildyti Argentinos ir Latvijos himnai. Kalbas pasaké Dr. J. Bité ir Latvių Sąjungos Argentinoje pirm. kapitonas F. Gaišais. Choras, vedamas O. Liepos, kuris kas savaitę atvyksta pamokoms 300 klm. iki Bs. Aires. Puikiai skambėjo choro dainos. Deklamavo režisierius A. Bulis ir dramos artistė A. Strečūns. Pianu paskambino koncertistė Silvija Bertholds Ozolinš.

Sveikinimai buvo nuo Latvijos ministerio Dr. P. Olinš iš Brazilijos, nuo „A. L. Balso" ir Lietuvių Klūbo ir kt., o žodžiu sveikino Estų Draugijos pirmininkas ir ponia Jackevičienė.

Publikos tarpe buvo gen. T. Daukantas ir „A. L. Balso" leidėjas Pr. Ožinskas su žmona. Gražios minėjimo programos, papuoštos Latvijos Laisvės paminklu, buvo atspaustos „A. L. Balso" spaustuvėje.

Surengimas minėjimo puošniame sostinės salione padidina minėjimo reikšmę ir prasmę. O. G.

ATVYKO LATVIŲ PASTORIUS ARNOLDS LIEPINŠ

Latvių Sąjungos Argentinoje kviečiamas 22. XI. 51 laivu „Kerguelen" iš Müncheno į Buenos Aires atvyko latvių evangelikų - liuteronų pastorius Arvids Liepinš, Lic. Theolog.

Uoste jį sutiko Pasaulinės Liuteronų Federacijos atstovas pastorius Hammer: Arg. liut. evang. pirm. past. Garcia; Latvių Sąjungos Argentinoje atstovai: pirm. F. Gaišais, sekr. M. Sveile, inž. Arvids Gusts ir kt.

Pirmose pamaldose Villa del Parque ev. liut. bažnyčioje dalyvavo daugybė žmonių.

Pastorius A. Liepinš yra didelis šalininkas lietuvių — latvių bendradarbiavimo. Tremtyje jis rūpinosi ir lietuvių, kaipo brolių tautos, ev. liuteronų dvasios reikalais; čia taip pat sutinka pasirūpinti . Turi atsivežęs ir lietuviškų Biblijų. Tuo tarpu gyvena viešbutyje „Viena", Lavalle 368, Bs. Aires. Būtų dėkingas nurodžiusiam laisvą būtą, už kokius $ 1.000 — $ 1.500 mėnesiui. Jo šeimą sudaro 5 asmenys.

Tuoj po atvykimo past. A. Lipinš raštu išreiškė padėką poniai E. Perorienei, respublikos prezidento žmonai, už jos atsiųstas dovanas Latvių našlaičiams Vokietijon.

Trečiadienių vakarais pastorius A. Liepinš bus Latvių Sąjungos susirinkimuose Lietuvių Klūbo patalpose, Boedo 737, Buenos Aires.

— JONAS BALIUKAS, antri metai dirbantis Argentinos žemės ūkio ministerijos miškų departamente, 21. XI. 51 išvyko į Neuquen, susipažinimui su miškų sodinimo darbais. Po poros mėnesių vėl griš ministerijon, kol gaus paskyrimą nuolatinei tarnybai provincijoje. Lietuvoje, Vilniaus krašte, p. Baliukas buvo miškų urėdo padėjėju.

— JONAS VENSLOVAITIS, Argentinoj gimęs Juozo Venslovaičio sūnus, pasekmingai studijuoja Buenos Aires universiteto inžinerijos fakultete.

Iš kairės: A. Urbelis, J. Skamarauskas ir J. Urbelis, naujakuriai, gyvenanti San Carlos de Bariloche. Jie įrodo, kad Argentinoje galima sniege pasportuoti ir iš ten per „A. L. Balsą" pasveikint visus.

URBELIAI IR SKAMARAUSKAS ARGENTINOS SNIEGE

Mes, Argentinos lietuviai naujakuriai, toli gražu ne visi apsistojome didžiąjame Buenos Aires mieste. Juo toliau nuo sostinės, tuo įdomiau.

Apsigyvenę San Carlos de Bariloche mieste, Rio Negro teritorijoje, esame patenkinti darbu ir gyvenimo aplinka. Įsirašėme į „Sky" klūbą ir linoslaikį pašvenčiame sportui. Sveika ir įdomu!

Amžinai sniegu apklotas Argentinos kalnas „Cerro Catedral" sutraukia daugybę turistų iš plačios Argentinos, Brazilijos, Bolivijos ir net iš JAV. Vyksta šio sporto varžybos, o šis kalnelis turi 2950 metrų aukščio! Sportuojant su įvairių tautų žmonėmis, mes su pasididžiavimu keliame lietuvių vardą, o 1952 metais A. Urbelis ir J. Skamarauskas jau dalyvaus tarptautinėse Sky varžybose. Žadame garbingai apginti Lietuvos spalvas! Nusfleidimas iš poros tūkstančių metrų suteikia didelio pasitenkinimo.

Šį savo paveikslą siunčiame „Argentinos Lietuvių Balsui", tegul įsitikina jo malonūs skaitytojai, kad lietuviai nesnaudžia.

Gana daug įvairių tautų ateivių apsigyvena žavėtino gamtos grožio San Carlos de Bariloche apylinkėse, kuriose mūsų genialus dailininkas Jonas Rimša sukūrė didžiausią savo paveikslų dalį. Būtų labai malonu, kad daugiau lietuvių čia apsigyventų, nes anksčiau įsikūrusieji pasiekė stipraus savistovumo.

Sykiu siunčiame širdingus linkėjimus Buenos Aires Lietuvių Klūbo vadovybei ir jo svečiams. Visų vardu. A. Urbelis.

— KĘSTUTIS KAMINSKAS prieš trejetą metų atvykęs Argentinon, 16. XI. 51 užėjęs Redakcijon apsimokėjo „A. L. Balso" prenumeratą trims metams $ 60, spaustuvės statybai paaukavo $ 10, nusipirko albumą su Vyčiu ir bilietų į 25. XI. 51 Ansamblio DAINA koncertą. Pavyzdys mūsų kapitalistams!

ANTANAS BRUŠKEVIČIUS SIŪLO PAVYZDINGĄ BENDRADARBIAVIMĄ

Kas man užsakys „Argentinos Lietuvių Balsą", aš tam užsakysiu Kanados „Nepriklausomą Lietuvą". Bus du laikraščiai paremti iš karto.

Laukiu žinios, kam turėsiu garbės užsakyti Kanados „Nepriklausomą Lietuvą". Mano adresas „A. L. Balso" Redakcijai gerai žinomas.

Su gilia pagarba,

Antanas Bruškevičius.

Sudbury, Ont., Canada.

— R. JOSPAITIS, iš sostinės per sikėlęs gyventi Cordoban, kur jo motina, med. gydytoja, dirba kaipo ligoninės vedėja, labai patenkintas. Dirba kaipo transporto viršininkas „Dos Ríos" bendrovėje, atstovauja tos bendrovės gaminius, daro sutartis. Atlyginimas dvigubas, negu turėjo Buenos Aires mieste.

— VLADAS MACAITIS 3. XI. 51 savo namuose c. Quilmes 184 suruošė dideles vaišes. Vladas ir Genovaitė pakrikštino savo dviejų mėnesių dukrą Juanitą. Vaišėse dalyvavo apie 60 asmenų. Macaičiai savo dirbtuvėje dirba medines dalis lėktuvams.

— HORACIO CHOPIS, žinomas Susivienijimo veikėjas, atidarė motorų dalių dirbtuvę savo namuose: Isleta 3317, 4 de Junio. PP. Chopių sūnus, Horacio, mokosi giliaspaudės darbo ir dirba kaipo cinkografas.

— JUOZAS ŠVENČIONIS, Argentinos Valstybinių Naftos Versmių (YPF) aukštas pareigūnas, virš 20 metų dirbęs Comodoro Rivadavia, antras mėnesis dirba YPF centre, inžinerijos skyriuje, Buenos Aires.

— ANTANAS JUODŽBALIS jau trečias mėnesis randasi ligoninėje Ramos Mejia, antrame aukšte, salė 12, lova 16. Draugai prašomi aplankyti.

— EDVARDAS BUTVILA, gyvenantis Guamini 5562, Buenos Aires, pasigydęs laike darbo sužeistą ranką, grįžo darban,

— BRUNO EIDUKONIS, Juozas Kučinskas ir Jonas Aukštikalnis keletą dienų praleido Entre Ríos salose Ibicuy, p. Eidukonio vasarnamyje.

Sportas

IŠ TREMTIES Į JAV ATVYKĘ LIETUVIAI SPORTININKAI

Juozas (Joe) Vinča, lietuvių stipruolis sportininkas, savo karjerą pradėjęs boksu, o vėliau perėjęs į imtynių pasaulį ir pasiekęs pasaulinio garso pasekmių, pereitą rudenį iš Vokietijos atvyko į JAV. Pradžioje buvo pasirodęs Chicago Rainbo arenoje ruošiamose imtynėse, rodomosė ir per televiziją. Dabar jis perėjo į kitą grupę ir važinėja po Chicagos apylinkę, dalyvaudamas imtininkų varžybose.

Zenonas Puzinauskas, pasižymėjęs krepšininkas ir lengvaatletis, šių metų pavasarį atvyko į J. A. V. ir apsigyveno Chicagoje. Darbuojasi YMCA'os skyriuje prie Ashland ir Division gatvių; ateityje jis žada pradėti treniruoti Chicagos lietuvius krepšininkus.

Leonas Bačinskas, futbolininkas, žaidęs tremtinių futbolo rinktinėje Vokietijoje, gyvena Chicagojo ir žaidžia vietos vokiečių Hansa futbolo komandoj, kuri dalyvauja National Soccer lygos aukštoje lygoje.

V. Valaitis, jaunas lengva atletis, Vokietijoje buvęs jaunių 100 m. bėgimo meisteris, neseniai įvykusiose New Yorko valstybės lengv. atlet. jaunių pirmenybėse, pusės mylios bėgime laimėjo V vietą, tą atstumą prabėgęs per 2:05,0 min. Valaitis šiuo metu gyvena Amsterdame, N. Y., bet netrukus žada persikelti į Clevelandą.

AUSTRALIJOJE

Per Velykų atostogas, š. m. kovo 23 - 26 dd., Waikerie įvyko Pietų Australijos sklandymo varžybos, kurios buvo iš viso pirmos Australijoje. Dalyvavo Adelaidės, Waikerie, Viktorijos sklandymo klūbai su 8 sklandytuvais ir 18 sklandytojų.

Sklandytojas J. Pyragius, startavęs sklandymo klūbo sklandytuvu Gull I, laimėjo aukščio varžybose pirmą vietą, iškildamas 6250 pėdų ir išsilaikymo ore varžybose antrą vietą, išbuvęs ore 5 valandas 26 minutes. — M. P.

— LIETUVIAI SPORTININKAI, kurių tarpe yra daug moksleivių, su savo vyresniaisiais, kviečiami į bendrą lietuvių moksleivių vakarą, kuris įvyks Lietuvių Klūbe, Boedo 737, šeštadienį, 15. XII. 51.

Aronas Resnikas

Laikrodininkas ir auksorius
Parduoda ir pertaiso laikrodžius ir brangenybes. Perdirba žiedus
Ir perka auksą.
CORRIENTES 5349 — Buenos Aires
T. A. 54, Darwin 7931

M. Baltaitytė - Frey

lietuvė akušerė
priima ligones ir duoda patarimus gimdyvėms visą dieną.
CHACO 2158 Valentin Alsina

Antano Girdausko

Visokių Baldų Fabrikas
HERNANDARIAS 1781 - Bs. Aires
Dirba moderniškiausius baldus šeimynoms garantuotai ir nebrangiai. Kviečia persitikrinti ir pasirinkti.

CORRALON Y SANITARIOS de Wolf Arender e hijo

Įteikiama statybai medžiaga įmokant 50 % kainos. Likęs išsimokėjimui. Kainos pigios. Lietuviai pasiteiraukit
MAXIMO PAZ 1699, esq. Santa Fe
T. A. 241-0673 - 4 de Junio

Dr. E. LEVINAS

Lietuvis gydytojas - chirurgas diplomuotas Berlyno ir Kordobo universitetuose, buvęs Rosario ligoninės klinikos vedėjas, daba Hospital de Clinicas, Sala 4 gydytojas, kalbantis lietuviškai, priima širdies, aorta ir kt. ligų ligonius savo konsultorijoje
nuo 15 iki 18 val.
CALLAO 545 T. A. 35 - 8669

Medicinos Klinika

NEVIRSKINIMO LIGOS
Pilvelis Viduriai Žarna
"X" SPINDULIAI
Med. Gyd. Dr. BRIZYO
Priima 9 - 12 ir 15 - 20 val.
Sekmad. ir švent. 9 - 12 val.
KALBAMA LIETUVIŠKAI
SANTIAGO del ESTERO 1280
(Plaza Constitución)

ODOS LIGOS — SIFILIS

Dr. MIGUEL FINKELBERG
Gydytojas specialistas ligoninės Durand
CORRIENTES 5628, 1 piso T. A. 54-7593
Priėmimo val.: 15 - 19. — Sekmad. ir šventad. 9 - 11.

Lietuvių Krautuvė

Casa "CAPICUA"
Parduoda loterijos bilietus, mokyklioms reikmenis, žaislus, etc.
PETRAS VAICEKONIS, sav.
WARNES 378 VILLA CRESPO

Nikod. Leipus

LAIKRODININKAS
Garantuotai taiso laikrodžius
Daro ir perdirba žiedus
Pasiteiraukit — būsit patenkinti
Constitución 3586, Bs. Aires
Telefonas 46 - 1819

Lyties Ligos

ODA — SIFILIS
(Išimtinai)
KRAUJO LIGOS
Med. Gyd. Dr. MANCUSO
(b. Vokiečių Ligoninės gyd.)
Priima 9 - 12 ir 15 - 20 val.
Sekmad. ir švent. 9 - 12 val.
KALBAMA LIETUVIŠKAI
SANTIAGO del ESTERO 1280
(Plaza Constitución)

REUMATIZMAS

DUSULYS — ŠIRDIS
(Išimtinai)
"X" SPINDULIAI
Med. Gyd. Dr. FERRARIO
Priima 9 - 12 ir 15 - 20 val.
Sekmad. ir švent. 9 - 12 val.
KALBAMA LIETUVIŠKAI
SANTIAGO del ESTERO 1280
(Plaza Constitución)

Instituto Policlinico Internacional

Med. Gyd. DR. G. R. CUTILLO, Direktorius
KRAUJAS — SIFILIS — ODA — LYTIES LIGOS
BENDROJI KLINIKA
"X" SPINDULIAI
PILVELIS — KVĖPAVIMAS — ŠIRDIS — INKSTAI
GLANDULIŲ LIGOS
Med. Gyd. DR. CORTONDO
MOTERŲ IR NERVUOTUMO LIGOS
Med. Gyd. DR. SISTERNA
GERKLĖ — NOSIS — KLAUSA
SUSIKALBAMA LIETUVIŠKAI
Priima nuo 9 iki 12 ir 15 — 21; Sekm. ir švent. 9 — 12
Tacuari 1583 — Plaza Constitución

PIRMA LIETUVIŠKA ŠOFERIŲ AKADEMIJA

Technika
Kvotimai
Valdymas
Calle VIEYTES 1789 (Puente Barracas) Bs. As. T. A. 21-0265

Akušerė Beneš Bilek

Diplomuota Pragos ir Bs. Aires Universitetuose. Specialė pagelba gimdyvėms. Pasitarimų valandos nuo 8 iki 21 ir sekmadieniais; 3 kv. nuo Constitución.
Calle Lima 1217, Bs. Aires.
TE. 23-3389.

Instituto Medico „RAMOS MEJIA"

VENERINĖS — LYTIES LIGOS
Gydymas ODOS ir KRAUJO; GALVOS ir GLANDULŲ
Med. Gyd. DR. FILIPPINI, Bendra Klinika
VIRŠKINIMAS: Pilvelis — Viduriai — Inkstai
Kvėpavimo organai — ASMA — ALERGIA — NERVAI
MOTERŲ ligos ir liaukos. REUMATIZMAS — ŠIRDIS
Med. Gyd. DR. NUÑEZ
GERKLĖS — NOSIES ir AUSŲ ligos
Med. Gyd. DR. MACCI
Priėmimas nuo 9 iki 21. Sekmadieniais 9 - 12 val.
RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

Dr. M. RABINOVICH

Slapumo ligos. — Venerinės. — Lytinis nusilpimas.
Oda. — Sifilis. — Pilvas.
Širdis. — Plaučiai.
Moterų ligos. — Gyslos. — Hemorojus.
Spindulioi X. Trumpieji. Elektrokoagulacia.
Priėmimo val. nuo 15 iki 20. Sekmad. ir švent. nuo 10 iki 12
JOSE E. URIBURU 770 — T. A. 47, Cuyo 4970 — BS. AIRES
(Altura: Córdoba 2200)

JURIDINĖ SLAVŲ STUDIJA

Dr. Joaquín Prieto — adv., b. Trib. teisėjas.
Sr. José Podres — Admin. reikalai.
I. STAMBOLSKI — Procurador
GUIDO PODRES
Civiliai, kriminaliai ir administraciniai reikalai; ypatingai greit sutvarkomos bylos už SUŽEIDIMUS DARBE, kelionėse ir už palinkėjimus iš darbo sostinėj ir provincijoj. Palikdami, paveldėjimų išieškojimai. Tarpininkauja perkant ir parduodant bizius ir namus. Skuba visuomet užtikrintr.
Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 20
LAVALLE 1605 (entrepiso derecha) — BUENOS AIRES
T. A. 35, Libertad 3444
PASTABA: Išreikalavimas, legalizavimas ir vertimai metrikų iš visų Europos šalių pensijoms ir pilietybės gavimui.

Imprenta „La Voz", Defensa 828, B. Aires.